# DE OOSTPOST.

## LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

**PRIJS VAN INTEEKENING.**

Voor den geheelen jaargang voor Soerabaya ƒ 15.—
Idem franco per post. „ 17.—
Voor den eersten halven jaargang voor „ „ 7.50
Idem franco per post. „ 9.—
De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

**DONDERDAG 18 JUNIJ.**

**PRIJS DER ADVERTENTIEN.**

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN: behalve het segel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 49. VERANTWOORDELIJKE UITGEVERS E. FUHRI & CO, TE SOERABAYA. 1857.


Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

## OFFICIEEL GEDEELTE.

**JAVASCHE COURANTEN**

**Van den 10den en 14den *Junij* 1857, No. 46—47.**

BUITENZORG, *den* 6*den Junij* 1857. [No. 52.]

[*Staatsblad* No. 50.]

Gelezen, enz.

De Raad van Nederlandsch Indie gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

*Eerstelijk*. Gebruik makende van de magtiging van het Opperbestuur, om thans over te gaan tot den maatregel, om het kopergeld en de kleine recepissen in 's lands kassen op Java en Madura aan te houden en te vervangen door groot en klein zilvergeld, te bepalen, als volgt:

*a.* het kopergeld (oude muntslag) en de recepissen van de serien van ƒ 1, ƒ 5 en ƒ 10, zullen bij 's lands kassen op Java en Madura aangehouden en overgebragt worden in het depôt, tot waarborg der geëmitteerde recepissen, tegen ligting uit dit depôt van eene gelijke waarde aan groot en klein zilvergeld, om tot gereed betaalmiddel te strekken.

*b.* Indien zulks, tot rigtige uitvoering van het bovenstaande, mogt blijken noodig te zijn, is de directeur van finantien gemagtigd, om uit het depôt, voor herstel van het muntwezen, zilveren pasmunt te ligten, en bij het depôt tot waarborg der geëmiteerde recepissen over te brengen, tegen overbrenging van het equivalent aan koperen duiten uit het laatste in eerstgemeld depôt.

*c.* Over de, naar aanleiding van § *a* uit de wandeling getrokkene koperen munt en kleine recepissen wordt zonder specialen last niet beschikt, met dien verstande evenwel, dat van de bij het depôt voor de emissie der recepissen overgebragte recepissen, die van de serie van ƒ 1 *allen* en die van de serie van ƒ 5 en ƒ 10, *voor zooveel zij niet meer bruikbaar zijn*, moeten worden vernietigd; terwijl die recepissen van de serien ƒ 5 en ƒ 10, *die nog eenigzins bruikbaar zijn*, bij het depôt moeten aangehouden worden, tot dat daarover nader zal worden beschikt.

Tot vernietiging der eerstbedoelde recepissen van ƒ 1, ƒ 5 en ƒ 10 wordt door den directeur van finantien, in overleg met de algemeene rekenkamer, het noodige verrigt of voorgesteld.

*d.* De directeur van finantien zal, ter opvolging van art. 18 der wet van 1 Mei 1851 (Nederlandsch staatsblad No. 75), afgekondigd bij de Indische publicatie van 21 Augustus 1854 (Indisch staatsblad No. 62), maandelijks, door tusschenkomst van de algemeene rekenkamer, aan het gouvernements inzenden eene *specifieke* opgave van de *ingetrokkene*, de *vernietigde*, zoomede van de nog *niet ingewisselde* recepissen, met vermelding van de serien; ten einde daaraan door den Gouverneur-Generaal openbaarheid kunne worden gegeven in het officieel gedeelte der *Javasche courant*.

*Ten Tweede:* Als beginsel te stellen, dat, aangezien de zilveren pasmunt steeds in der daad tot *bijpassing* moet dienen, in het algemeen behoort te worden in acht genomen, dat elke betaling uit 's lands kassen steeds zooveel mogelijk geschiede in de *grootste* muntsoort; — onverminderd het voorschrift, dat ruim gelegenheid tot verwisseling van *groot* tegen *klein* geld worde verschaft.

*Ten derde:* Enz.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal:
*De Algemeene Secretaris*,
VAN DE GRAAFF.

**Civiel Departement.**

BENOEMD:

Tot direkteur van financien, het lid van de algemeene rekenkamer J. H. Vemer.

Tot lid in het hoog-militair-geregtshof van Nederlandsch Indie, de gepensioneerde luitenant-kolonel der artillerie J. B. P. Osten.

BIJ DE FAKTORY VAN DEN NEDERLANDSCHEN HANDEL OP JAPAN.

ONTHEVEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit zijne betrekking, de assistent der tweede klasse jkhr. K. Graafland.

BENOEMD:

Tot pakhuismeester, boekhouder en scriba, de assistent der eerste klasse J. A. G. A. L. Bassle.

Tot assistent der eerste klasse, de benoemde ambtenaar voor Japan, ter beschikking van den Nederlandschen kommissaris aldaar, K. J. Textor.

Tot assistent der tweede klasse, de derde kommies bij de direktie der kultures D. de Graaff van Polsbroek.

GESTELD:

Ter beschikking van den Nederlandschen kommissaris in Japan, W. Osseman, gewezen hoofdopziener bij 's lands drukkerij, thans op non-aktiviteit.

**Militair Departement.**

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte aan den kapitein der artillerie jkhr. F. de Charon de Saint Germain.

BENOEMD:

BIJ HET WAPEN DER INFANTERIE.

Tot tweede Luitenants:

Bij het 2de bataillon, de adjudant-onderofficier A. H. van Aalst, van het 11de, en de fourier L. W. G. Gout, van het 10de bataillon.

Bij het 4de bataillon, de fourier P. M. Ockerse, van het 12de bataillon.

Bij het 7de bataillon, de sergeanten F. W. Cornets de Groot en J. A. van Pabst, beiden van het 10de bataillon.

Bij het 12de bataillon, de sergeant J. D. de Bruijn, van het 10de bataillon.

Bij het 13de bataillon, de sergeant C. C. van den Vrijhoeff, van het 12de bataillon.

Bij het 14de bataillon, de sergeant L. A. P. J. Adriaanse, van het 13de bataillon.

Bij het 16de bataillon, de sergeant M. van Delden, van het 13de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon ter Sumatras-Westkust, de sergeanten-majoor D. E. J. Nolthenius en E. C. G. Cohen, respektivelijk van het 11de en 12de, en de sergeanten W. H. van Leersum, C. A. van Randwijk, G. M. H. Muller en J. F. Simons, respektivelijk van het 10de, 13de, 4de en 16de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon op Banka, de sergeant G. L. P. Wildschut, van het 16de, en de fourier R. A. C. van Doornum, van het garnizoens-bataillon in de eerste militaire afdeeling.

## VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

De Resident van Soerabaya brengt bij deze ter kennisse van het algemeen, dat op Vrijdag den 19den dezer des namiddags ten 3 ure, de postpakketten zullen worden gesloten, bestemd voor de verzending naar *Europa* met de halfmaandelijksche overland mail.

SOERABAYA, 15 *Junij* 1857.

*De Resident*,
Bij afwezigheid.
*De Assistent-Resident*,
J. J. MODDERMAN.

## DEINE-MEU.

*Novelle* van J. J. CREMER.

(*Vervolg.*)

Paul's aanleg bij zijn goeden aard, dat erfdeel eener vroeg ontslapene moeder, gaven aan Deine-Meu de meeste voldoening van haar menschlievend bedrijf. Ze had Geurtje gekend, Geurtje, die wel is mik was kommen êten, as heur voader de pacht van zien erfke brogt. Ze had Geurtje gekend as 'n goeije dern, en loater, toen ze heurde dat ze met Teunis getrouwd was, had ze de dern bekloagd, umdat Teunis de regte niet was. Ze had verwonderd gestoan dat alles zoo goed gong, moar meêlijen gehad, toen ze loater heurde dat 't ielkreis met de kienders mis was. 't Gemoed was heur vol geschoten, toen de knappe huusvrouw, die de boel zoo krek had bij mekoar gehouwen, en Teunis tot 'n werkzoam mins had gemoakt, was afgesturven. Ze had weemoed gehad, ook um de kleine noabliever, en toen ze, nog geen half jaar geleden, van Dissel de *zuuplap* heurde sprêken en dat de kleine Paul goande weg de schavuut van 't derp wier, toen had ze al gedocht, of ze um Geurtje's wille d'r ook wat oan doen kos, tot dat Gods bestiering heur den toetree had oan de hand gedoan.

Ja waarlijk, de meeste voldoening vond Deine, voor het goede dat zij aan Geurtje's kind bewees. 't Was 'n oardig jungske, die kleine Paul; de kleine streken, die, in den aanvang ontdekt, met verstand werden bestreden, verlieten hem weldra geheel, en 't boompje, nog teeder, met zachtheid gebogen, verhief weldra, van alle bogten bevrijd, zijn kruin, tot vreugde van haar die het kweekte.

't Schoolgaan, waarvoor het verwaarloosde kind een afschrik was ingeboezemd, veranderde weldra in een blij genieten; want, er henen gelokt door het aardige denkbeeld om Anneke te geleiden en somwijlen te dragen, was ook het verblijf in die school hem danig meêgevallen, en, daar Paul toch ook wou weten wat Anneke kon, zoo leerde hij met lust, en was zelfs spoedig zóó ver, dat ie Anneke de boas wier. 't Was aardig om die twee kleinen te zamen waar te nemen. Onafscheidelijk waren zij den ganschen dag bijéén. Stond Anneke aan Deine's zijde, om naar eene vertelling van Roodkepke of Blaauwboard te luusteren, den stond de zwarte krullekop naast of achter het dernje, met hoar henje in 't ziene, of wel met zien erm um Anneke's köpke.

Liep Paul noar den dêl toe, um de roodbonte 'n wiske hooi meer te geven dan de andere beesten, umdat de roodbente zukke mooije horns had, dan kwam Anneke ook al oanloopen en streek de roodbonte, as ie vrat, met 'r henje over zien kop, want Paul vond dat die bonte 't mooiste was, en *doarum* vond ze 't ook. Had Paul iets misdaan, waarover Deine-Meu met regt ontevreden was, en kreeg ie dan 's mergens geen kees of botter op de stoed, dan keek Anneke nog veul beduuster en benaauwder as Paul eiges, en, striek en zet was 't dan, dat ze in 't noar school goan 'n stuk van heur botterram oan 't jungske gaf, dat ze stillekes bewoarde. Was Anneke soms wat arg wild gewêst — went wild kon ze dounig wêzen — en had ze dan heur jekske of rökske gescheurd, dat ze van Deine-Meu roazes kreeg, dan wiest Paul 't altied uut te leggen, dat hie 't gedoan had en Anneke 't niet helpen kos, went, Anneke was zoo'n oarig dernje, en as Anneke greinde, dan kos Paul 't greinen niet loaten; veul liever goeng ie zonder êten noar bed, as dat Anneke één troan zou loaten.

En Deine-Meu ....? Wat ook de dorpelingen van de ouwe vriester mogten afgeven, dat ze zoo stroef, en zoo strak, en zoo knieperig was, gelukkig hoorde ze 't niet, en al hadde ze 't gehoord, 't zou haar weinig gedeerd hebben, want zij had in die kinderen hervonden, wat ze met Miechel, die in Rusland bleef, en met al die bloedverwanten, waar ze zooveel van gehouden had, verloor: ze had *liefde* terug gevonden. Ja liefde, want Deine-Meu hield van Anneke en Paul, alsof het kinderen van Miechel en haar geweest waren, en wederkeerig hadden eigene kinderen zich niet sterker aan de goede vrouw kunnen hechten, dan Anneke en Paul het deden.

Ja, keek ze nog dukkels zwart en duuster, as ze 't spinnewiel liet snorren, en aan alles en alles dacht wat haar in 't leven weêrvoer, de bouwknecht kon niet — zoo als vroeger — volhouden, dat hij Deine nooit zag lagchen; niet zelden toch tooverde het eenvoudig en onschuldig gesnap der kinderen de goede vrouw een glimlach op 't gelaat, en, als Paul soms op den deel aan Anneke wees, hoe ze köpke most keukelen, en 't derntje dan erst niet dorst, moar 't eindelik woagde, en, op zied af in 't hooi viel, dan zei ze wel, dat Anneke wiezer most wêzen en geen jongensspullen doen, moar dan lachte ze toch! verrechtig ze lachte, en dan lachte Geurt, en Anneke ook, en dan begosten de koeijen ook krek te bulken of ze lachten, en de hond te springen en te blaffen, en de kalkoenen, die op 't arf liepen, te lagchen dat ze schoaterden, en dan was 'r 'n vrolikheid op 't *Uiversnest*, zoo as 'r sinds joaren niet gewêst was.

Dan lachte Deine-Meu en had schik, en werd dankbaar, dat ze op haar leeftijd nog vreugde aan die kleinen mogt beleven, dankbaar! dat ze in Anneke-nicht zoo'n oardig dernje had, en Paul, het verwaarloosde, maar nog niet verdorven kind, had mogen redden uit de strikken van zonde en ellende, die hem omringden, woarum Geurtje van uit den hoogen hemel dankbaar op haar zou nederzien. Ja, het leven verkreeg op nieuw waarde voor haar

(*Voor het land.*) De Resident van Soerabaya maakt bij deze bekend, dat op Vrijdag den 10den Julij aanstaande des morgens ten 9 ure ten zijnen burele, onder nadere goedkeuring van het gouvernement overeenkomstig het Reglement op de uitbestedingen (staatsblad 1829 N°. 67) eene openbare uitbesteding zal worden gehouden voor den overvoer van zout gedurende de jaren 1858 t/m 1860 uit de Hoofddepôt Pakhuizen der afdeeling Grissee, naar de binnenlandsche verkooppakhuizen in de Residentie Soerabaya, als te

1 Porrong.
2 Sidokarie.
3 Modjokerto.
4 Djerebeng.
5 Babat.
6 Plosso.
7 Doekoon.
8 Bawean, en
9e naar het verkooppakhuis ter hoofdplaats Soerabaya; waarvan de voorwaarden, dagelijks met uitzondering van zon- en feestdagen, ter lezing liggen op het Residentie bureau.

Gegadigden worden verzocht hunne inschrijvings-billetten vóór of uiterlijk op den dag der uitbesteding in te zenden en daarbij in persoon dan wel bij gemagtigden tegenwoordig te zijn.

SOERABAYA, 12 *Junij* 1857.

*De Resident.*
Bij afwezigheid,
*De Assistent Resident*,
J. J. MODDERMAN.

---

(*Voor het land.*) Op Zaturdag den 4den Julij 1857, zal voor 's lands algemeene pakhuizen vendutie worden gehouden van $50^{36}/_{100}$ picols koffij, afgekeurd Hardbrood, Hollandsche goeny-zakken, geld-kisten, vaatjes, enz.

SOERABAYA, 15 *Junij* 1857.

*De Algemeene Pakhuismeester*,
VAN DER LINDEN.

---

**Veiling van doorgekapt kopergeld.**

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bekend, dat op Woensdag den 15den Julij aanstaande, bij 's lands pakhuisen te Soerabaya in het openbaar zullen worden verkocht 100,000 Amst. ponden doorgekapt kopergeld.

---

Bij de regering is aanzoek gedaan om inlichtingen te bekomen omtrent het overlijden en de nalatenschap van sekeren *Michel Koerber*, geboren te Heidingsfeld nabij Wurzburg, en in het laatst der vorige eeuw vertrokken naar Nederlandsch Indië, alwaar hij den 20sten Mei 1824, als administrateur van een landgoed, ab intestato en zonder erfgenamen natelaten, moet zijn overleden.

Naar aanleiding van dien wordt bij deze een eigelijk, wien ter zake iets mogt bekend zijn, beleefdelijk uitgenoodigd den resident van Batavia, daarmede in wetenschap te stellen.

---

De assistent resident van Banjoewangi maakt hierbij bekend, dat op Maandag den 3den Augustus aanstaande, des morgens ten 9 ure, ten zijnen kantore openbare uitbesteding zal worden gehouden voor de levering van levensartikelen en het transport van koffij en zout, over het jaar 1858.

---

## OPROEPING VAN CREDITEUREN.

In de *Javasche Couranten* van 6 en 10 Junij. No. 45 en 46 worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de weeskamer te Batavia: van wijlen J. P. Arnos, C. F. Cloris, particulieren. A. Parlanti, koopman in marmerwerken; Maria Francois, weduwe Jacquet; Elizabeth Geertruide Reijteveld, weduwe Verheij; Maria, vroeger genaamd Tjio Hongnio, weduwe Crawfurd.

Door de Agenten der Samarangsch Wees- en Boedelkamer te Solo: van wijlen den chinees Oeij Soeikie.

Door den Agent der Soerabayasche Wees- en Boedelkamer te Probolingo: van wijlen den chinees Lom Soe Sioe.

Door den Agent der Soerabayasche Wees- en Boedelkamer te Modjokerto: van wijlen den chinees Liem Kanhan.

Door de Wees- en Boedelkamer te Macassar; van wijlen den chinees Oei Hoen.

Door den Gemagtigde van de Bewindvoerderesse in den Boedel, van wijlen Johan Otto Abrahams, vroeger genaamd J-O Jetseeng.

Door den Testamentairen Executeur te Poerwacarta: van wijlen den Chinees Tjong Anjie, ook genaamd Tjong Liendjie.

Door den Executeur Testamentair te Soerabaya: van wijlen Mevrouw de weduwe F. W. Couwenberg. geboren Hornoff.

## VENDU-DEPARTEMENT.

**VERKOOPING**

*Op Vrijdag den 19den Junij.*

Voor de toko van den heer D. D. van Boeckholtz in de Chin. kamp.

*Op Zaturdag den 20sten Junij.*

Voor 's Lands Marine-Etablissement in de stad.

## ADVERTENTIEN.

**Getrouwd:**

W. F. VOGELZANG,
met
H. A. TEN CATE.

SOERABAYA, 15 *Junij* 1857. (373)

---

**GEBOORTEN.**

Voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER*, G. F. C. REYNEKE, echtgenoote van W. BOERMEESTER.

SOERABAYA, 15 *Junij* 1857. (366)

*Eenige kennisgave.*

---

## UITBESTEDING.

*Op Woensdag den 8sten Junij 1857.*

Zal door den Onder-Intendant der 2de klasse, in de 3de Militaire Afdeeling op Java, des ochtends ten 9 ure, ten zijnen bureele in de Heerenstraat te Soerabaya, uitbesteding worden gehouden voor levering van 2000 STUKS SLAGTOSSEN.

De voorwaarden voor deze levering zijn vervat in de *Javasche Courant* van den 25sten Mei a. c. N°. 41 en liggen dagelijks ter lezing van 's morgens 7 tot 12 uren, alsmede zijn nadere inlichtingen te bekomen ten bureele van den ondergeteekende.

*De Onder-Intendant voornoemd.*
(369) **H. VEMER.**

---

## VENDUTIE.

*Op Donderdag den 18den Junij.*

Zal ten Residentie-huize te Bezoekie, wegens vertrek, vendutie gehouden worden van eenen zoo goed als nieuwen **Inboedel**, bestaande uit mahonijhouten en andere **Meubelen, Kasten, Tafels** met en zonder marmeren bladen, **Spiegels Consoles, Pendules, Speeltafels, Ledikanten, Hang-** en **Tafellampen**, twee kleine draagbare **Melodiums (seraphines)** porceleinen **Eet-** en **Theeserviezen, Kristal-** en **glaswerk**, een elegante **toerwagen**, een zeer goede **Reiswagen**, twee spannen fraaije **Wagenpaarden (schimmels)** eenige melkgevende **Koeijen**, voorts restant **Dranken** en **Provisien, Keukengereedschappen, Gebakvormen** en wat verder te voorschijn zal worden gebragt. (360)

## VENDUTIE

Tegen 2 pCt. Vendu-salaris.

*Op Woensdag den 24sten Junij a. s.*

Zullen in de pakhuizen van ADAM & Co aan de Kaliemaas, verkocht worden 190 PAARDEN, waaronder vele schoone spannen, pas aangebragt per de *ALFULK* van SANDELHOUT. (367)

---

## VENDUTIE

*Op Vrijdag den 26sten Junij a. s.*

Voor de pakhuizen van de factory der Ned. Handelmaatschappij aan de *Kaliemaas* van LIJNWADEN en DIVERSE GOEDEREN, als BATIK en ADRIANOPEL ROODE SARONGS, LEMENIAS-SLENDANGS, LEMENIAS CHITZEN, AARDEWERK, ENZ. ENZ. (362)

## VENDUTIE

Op een nader te bepalen dag zullen worden verkocht, voor rekening van belanghebbenden.

N°. 3, een ANKER-KETTING lang 90 vadm. dik 1 Eng. duim en wegende 51. 2. 10 Cwt.

N°. 4, een ANKER-KETTING lang 90 vadm. dik $1^1/_{16}$ Eng. duim en wegende 63. 1. 10 Cwt.

SOERABAYA, 18 *Junij* 1857, **P. KERVEL & CO.** (371)

---

VERTREK VAN SCHEPEN.

---

## UITGESTELD

HET VERTREK VAN HET STOOMSCHIP

## BANDA,

hetwelk was geannonceerd op aanstaande *Vrijdag den* 19den *dezer*. Adres bij

SOERABAYA, 15 *Junij* 1857.

W. CORES DE VRIES. (364)

---

**TE KOOP**

EEN DRAAIBANK met toebehooren, in Europa vervaardigd; te bevragen bij

(367) E. FUHRI & CO.

---

**TE HUUR**

Tegen 1° *Augustus* EEN HUIS buiten de stad.

Te bevragen bij den heer L. JOHAN. (361)

## WORDT GEVRAAGD.

Een KOSTER voor de Protestantsche gemeente te Soerabaya. (372)

---

Een ongehuwd Heer zoekt in, of in de nabijheid der stad, een of twee fiksche kamers.

Opgaven van prijs enz. letter A. bij de uitgevers van dit blad. (365)

---

die wel eens had gezucht om inwoning daar boven de wolken; die omgang met kinderen schonk haar allengs een kinderlijke tevredenheid, en toen Deine eens op een zomeravond het koetouw met twee einden aan den tak van den dikken eik liet binden, en 'r 'n plenkske tusschen liet sloan en Paul doar op goeng zitten, en Anneke noast zich zette, en heur vast hieuw, umdat ie doods bang was dat Anneke vallen zou, toen was 't Deine-Meu eiges die den bungel [1]) oan 't bungelen miek, en 'n gezigt zette, zóó tevrêjen, as of ze nog in den tied was, toen Miechel hoar bungelde.

---

Tien jaren verliepen er, zonder dat er op '*t Uiversnest* eenige belangrijke verandering kwam. Deine-Meu werd wel ieder jaar een jaartje ouder, maar ook ieder jaar zag ze al meer en meer de boompjes groeijen en bloeijen, waarvan, zij, toen ze nog twijgen waren, vrijwillig de verzorging op zich nam. Anneke was op haar zestiende jaar gelijk aan den gouden regen, die in de rij der voorjaarskinderen een zoo schoone plaats bekleedt. Paul, bijna twee jaren ouder, gelijk aan den jongen eik, die met zijn sierlijke en krachtige armen het boompje dat aan zijne zijde opwies, voor de ruwe stormen beveiligt, terwijl de nu zeventig-jarige Deine, in de schaduw der boomen neêrgezeten, hier de sierlijke bloem bewondert, en daar zich in de kracht verlustigt, welke den eik kenmerkt.

Lief zag Anneke er uit: de goudgeele lokken bekten een bevallig boerinnen-kopje, dat menig jong gemoed — oan 't prakkezeren brogt; handig was ze in 't melken, handig in 't karnen, handig in 't botter kneejen, handig in 't breijen en handig in 't neejen ook.

Flink zag Paul er uit: vrolijk was ie, krachtig van ligchaamsbouw, kloek in 't werken: kloek as de ploeg deur de klei most, kloek as 't koren gemeeid of 't heui most geopperd worden; kloek was ie in alles wat ie dee, en zelfs bij de zoaddors was 'r geen mins, die Paul ooit, al was 't moar één slukske of één munje vol [1]), zag gebruuken, en veul minder nog, had onbekwoam gezien [2]). Dat Anneke en Paul van Deine-Meu hielden, daar twijfelde geen mensch aan, en dat Paul Anneke naar de oogen zag en dat Anneke den knappen jong meer as meer liejen mogt, daar twijfelde evenmin iemand aan, maar, al keek Harmen ook regts en Arie links, as ze in de kark. Anneke noast Deine Woesting zagen zitten, Anneke keek altied veur zich uut, *langs de krullekop van* Paul *hen*, dommeneer vlak in 't oangezigt.

Weinig belangrijks was er in die tien jaren sedert Paul's inwoning op '*t Uiversnest* voorgevallen. Ééne zaak behoeft vermelding:

Op zekeren avond, ruim een jaar na Paul's aankomst, was er — toen de kinderen reeds naar bed waren — vrij hevig op de achterdeur der hoeve geklopt. zoodat Kees, het waakzame dier, 'n kêl opzette as of ie vermoord wier.

Geurt de bouwknecht was 'r op afgegoan, en met veul spullen en dinksigheden" was ie kort doarop kommen zeggen, dat Teunis Dissel er was, die de boerin sprêken mos.

Teunis was binnen gekommen. Miesderoabel schuuns en schots had ie 'r uut gezien, nog veul arger as toen Deine d'erste keer noar D. ree, um hem te sprêken. Ar: had ie noar de kloare garooken en zoo roar had ie geparlechant, dat Deine Meu lang most wachten, eer dat ze verstong dat Dissel noar d'Oost wou, um, op 'n tabaksplantoazie — zoo as ze 't nuumden — werkzaam te wêzen.

Teunis had van Doris Janssen geheurd, dat die, in d'Oost, 'n lêven as 'n prins had. Hij — Teunis — kos de tabakkerij krek zoo goed as Doris kenken dorst, en kort en wel" zei Teunis, nadat hij ruim een half uur in 't honderd had gesproken: ai nou mien uutzet, de spullen oan 't lief mein ik, en dan de passoasie wilt betoalen, dan ku'j 'm houwen, moar 'k zie verdreeid ai 'm anders 'n dag langer in huus hebt." —

Dat Teunis, Paul bedoelde, zal de lezer begrijpen, en tevens zal hij gevoelen, dat de goede Deine-Meu 'n roar gevuul kreeg en dat ze mooi in de soes en de moalerij kwiem, tot dat ze, noa veul geproat en veul gehaspel, zei, dat Teunis mergen 't oavend weerum most kommen en dat ze hum dan zeggen zou, wat ze besloten had. En Teunis kwam 's anderen dogs 't oavend waarum, en Deine had 'n pampier liggen, woar Teunis zien noam onder most teikenen; teikenen dat ie zien zeun Paul oan Deiné Woesting veur 'n vette koei afstong, dat ie 't jungske nooit zou reklemieren en dat Deine veur 't kiend as 't hoare zurgen zou.

Of de opbrengst van de koe voldoende zou wezen, om zijn voornemen te volvoeren, daaraan dacht Teunis niet, maar die koe lachte hem zóó tegen, dat hij terstond toebeet, zijn naam met een ontzenuwde hand teekende en den volgenden morgen, toen de kinders in school waren, nog eens terug kwam, om den prijs voor zijn zoontje te halen.

---

Het hooi was binnen, en ook de rog- en weitoogst lag reeds voor het grootste gedeelte in de twee hooge bergen gepakt, toen Geurt de bouwknecht met 'n karvracht weit

---

1) Schommel.

1) Mondje vol.

2) Bij het dorsschen van 't oliezaad, schenkt de eigenaar of eigenaresse aan huurlingen en in loon hebbende arbeiders, zooveel jenewer als zij verlangen.

**HOUTBECKERS,** Mr. KLEEDERMAKER, alhier, vertrekt voor eenige dagen, naar Samarang. (374)

Aan het bureau van den Onder-Intendant in de 3de Militaire Afdeeling, kunnen eenige klerken geplaatst worden.

Tractementen worden aan bekwaamheden geëvenredigd. (370)

# MODEJOURNALEN.

| | | | |
|---|---|---|---|
| Petit Courrier de Dames. . . | *f* | 40.— | Rec. |
| Le Moniteur de la Mode. . . | » | 36.— | » |
| Trésor des Demoiselles. . . . | » | 18.— | » |
| Le Follet. . . . . . . . . . . | » | 36.— | » |
| Les Modes Parisiennes. . . . | » | 40.— | » |

Met elke Mail verkrijgbaar, bij abonnement,

(339) Bij **E. FUHRI & CO.**

De Heer J. W. **DOYER** heeft de generale procuratie van

SOERABAYA, 15 *Junij* 1857. **SCHIMMELPENNINCK & CO.** (363)

# JAVA-BODE.

Geabonneerden op bovengenoemd blad, die voor het 2de halfjaar wenschen te continueren, worden beleefd verzocht om den abonnementsprijs aan de ondergeteekenden *franco* te doen toekomen **E. FUHRI & CO.**

SOERABAYA, 11 *Junij* 1857. (359)

## *SOERABAYA, den 18den Junij 1857.*

Gisteren arriveerden alhier overland van Batavia de per het stoomschip *Sir James Brooke*, van Singapore aangevoerde landmail-paketten uit Europa.

Van het voornaamste nieuws zoomede van het voorgevallene in Britsch-Indie geven wij onzen lezers ondervolgende mededeeling.

---

BATAVIA. In het steenen huis van den Chinees Nio Aman, blikslager van beroep, wonende aan de Pintoe Kitjiel over het Chinesche Hospitaal, ontstond, in den morgen van den 12 dezer, ten half vier ure brand, die zich gelukkig enkel bij dat huis bepaald heeft en, naar men heeft kunnen nagaan, uitgebroken is op den zolder, alwaar reeds sedert lang eene groote hoeveelheid houtskolen geborgen was. Niettegenstaande de spoedig toegesnelde hulp, was het huis binnen een half uur uitgebrand; de muren alleen bleven staan.

De schade wordt op ruim *f* 1000 geschat. Andere ongelukken hebben er niet bij plaats gegrepen.

— Uit het notariëel protest, wegens de verbranding van het Nederlandsch schip *Valparaiso* opgemaakt, ontleenen wij het volgende;

Dat op Dingsdag, den tweeden dezer loopende maand Junij, 's morgens omstreeks ten elf en drie kwart uur, terwijl de eerste stuurman op het dek op-en nederwandelde, met den kijker in de hand, ten einde uit te zien naar het in top zetten van den tijdbal, hij plotseling een klagend geroep hoorde van: „Stuurman! „Stuurman!"

Dat de eerste stuurman niet wetende van waar het geroep kwam, in de veronderstelling, dat er een der ekwipagie, welke bezig was aan het schilderen van den spiegel van het schip, over boord zoude zijn gevallen, dadelijk achter op het dek is gesprongen, ten einde zoo mogelijk hulp te kunnen toebrengen, doch niets anders zag dan twee matrozen, die door de kajuitspoorten naar binnen van het schip klommen.

Dat het hulpgeroep steeds klagender en luider wordende, de eerste stuurman, gevolgd door de overige ekwipagie, in aller ijl naar de kajuit is geloopen, zijnde de ekwipagie op dat oogenblik arbeidende aan verschillende bezigheden, als één man aan het zeilenmaken, twee man aan het koolteeren van den schuurgang, twee man aan het breewen buitenboords, de kok en hofmeester bij hunne bezigheden, de bootsman aan het schiemannen,

Dat al spoedig werd ontwaard, dat het schip in brand stond, gevende de tweede stuurman aan den eersten stuurman een brandende baal goeniezakken over, welke deze laatste opnam en, al roepende; („brengt putsen water)," door den piek en het ruim over boord wierp.

Dat alstoen werd getracht, om ten tweede male in de kajuit te dringen, ten einde zoo mogelijk den brand te blusschen, doch wordende een ieder door den dikken verstikkenden rook, welke uit het ruim op kwam, daar in belet.

Dat daarop de eerste stuurman dadelijk aan de geheele ekwipagie last gaf, om aan dek te gaan, de kajuitspoorten, deuren en alles wat open stond deed sluiten, de klok slaan, de vlag nederhalen en dezelve weder oogenblikkelijk liet ophijschen, ten onderste boven halver stok en met een sjouw er in, ten einde assistentie te bekomen.

Dat binnen den tijd van minder dan tien minuten daarna, ter assistentie aankwamen de sloepen van de *Jan Daniel*, kapitein Hoozers, die van de *Madura* kapitein Draijer, van het *Metalen Kruis* kapitein Zuurdeeg, van de *Louisa Johanna*, kapt. Draijer, die van de *Walvisch* kapitein Schut, vergezeld van een brandspuit en een menigte andere sloepen, booten en gieken van bijna alle de ter reede liggende koopvaardijschepen.

Dat, na de brandspuiten aan het bespuiten der kajuit en de daarin zijnde secretaire, waarin een pakje buskruid bewaard werd, te hebben gezet, de eerste stuurman bevel heeft gegeven, aan alle langs de zijden van het schip liggende booten en sloepen, om zich met lijzeils vallen en onder loopend touwwerk, in der haast bij elkander gepakt, voor het schip gereed te houden.

Dat daarop de bakboords ankerketting op vijf en-veertig vadem is ontsloten, waarna men dezelve, na er een boei te hebben opgezet, heeft laten slippen.

Dat vervolgens het schip, door meer dan dertig booten en sloepen, geboegseerd werd naar de westzijde van de reede, benoorden de rivier van Batavia, tot op drie vadem water, alwaar men, op bevel van den gezagvoerder Ellerman, die tijdens het boegseren van het schip, ten half twee ure, aan boord was gekomen, vergezeld van eenige andere koopvaardij-kapiteins, het zwaar anker liet vallen, terwijl aan beide zijden van het schip eenige timmerlieden der koopvaardijschepen bezig waren, om gaten in het schip te hakken, ten einde hetzelve zoo spoedig mogelijk, tot behoud van schip en lading, te doen zinken.

Dat daarna, omstreeks twee en een kwart uur, een barkas van Z. M. stoomschip *Medusa*, onder commando van een luitenant ter zee der eerste klasse, langs zijde van het schip is gekomen, wordende de door deze medegebragte brandspuit onmiddelijk in het werk gesteld, terwijl ten drie ure de barkas van het wachtschip en een weinig later die van Z. M. stoomschip *Celebes*, medebrengende brandspuiten, almede ter assistentie kwamen opdagen.

Dat door alle deze aangebragte bluschmiddelen men getracht heeft den brand meester te worden, doch men al spoedig, bespeurde dat, niettegenstaande alle aangewende middelen, de brand hand over hand toenam.

Dat des avonds ten zes ure, vermits alstoen de vlammen over het geheele achterschip uitbarstten, men verpligt is geworden om het schip te verlaten, hebbende de gezagvoerder zich niet eerder in de sloep begeven, alvorens de geheele ekwipagie en verdere assisterende personen het wrak verlaten hadden.

Dat ten zeven en een half ure de bezaansmast, welke genoegzaam geheel afgebrand was, over boord is gevallen, terwijl de groote mast, omstreeks negen en een half ure, welke ook bij het dek was afgebrand, overboord viel, waarop onmiddelijk het achterschip zonk, zijnde het voorschip reeds vroeger tot aan het dek onder water.

Dat daarop de gezagvoerder van het schip, die tot op dien tijd vergezeld van kapitein T. Draijer, van het Nederlandsche barkschip *Madura*, in een sloep op zijde van het brandende schip had gelegen en na zich overtuigd te hebben, dat de gevraagde wachtsloep van Zijner Majesteits korvet *Boreas*, ter bewaking langs zijde was, het wrak heeft verlaten, wel overtuigd zijnde dat er verder van het schip, voor dat oogenblik, niet meer te bergen viel.

Dat wat de oorzaken van den brand betreft, door de comparanten niets met zekerheid kan worden gezegd, zijnde al de comparanten overtuigd en kunnen zij in gemoede verklaren, dat dezelve niet door onvoorzigtigheid of nalatigheid is ontstaan, daar in twee dagen tijds niemand der ekwipagie in het ruim is geweest, als zijnde alle communicatie daartoe afgesloten, met uitzondering van twee man, die, zonder licht mede te nemen, zich door het groot luik hebben nedergelaten, om koolteer te tappen.

Dat de comparanten alzoo veronderstellen, dat de brand door zelf ontbranding der goederen, voor Tjilatjap bestemd, zijnde goeniezakken, verwwaren, meubilaire goederen en zoovoorts, zal zijn ontstaan. (*Java-Bode*)

— Den 11den Junij 1857 heeft de stoomboot *Koningin der Nederlanden*, kapitein Prins, deze reede verlaten, zich begevende, over Muntok en Riouw, naar Singapore, tot het overbrengen en afhalen der landmail-pakketten.

Het getal brieven, ditmaal verzonden, is als:

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Per Landmail | viâ | Marseille . . . . | 5520 | stuks. |
| „ | „ | Southampton . . . | 499 | „ |
| „ | „ | Triëst . . . . . . | 3896 | „ |
| | | | 9915 | stuks |

| | | |
|---|---|---|
| Naar Singapore . . . . . . . | 1334 | |
| „ Banka . . . . . . . . | 255 | |
| „ Palembang . . . . . . | 408 | |
| „ Riouw . . . . . . . . | 136 | |
| „ Billiton . . . . . . . . | 40 | |
| | | 2181 „ |
| | Totaal | 12096 stuks. |

LAMPONGSCHE DISTRICTEN. — De weersgesteldheid was gedurende de maand Mei drukkend warm, er heerschten drooge zuidelijke winden, die in de laatste dagen dier maand door regenbuijen werden afgewisseld.

De handel was, uithoofde der mahomedaansche vasten, niet levendig.

Gedurende de maand Mei werden 21 praauwen van Telok-Betong voor *Java* uitgeklaard, waarmede werd uitgevoerd: *f* 280 zilvergeld, *f* 2655 recepissen, 211 picols gomélastiek, 177 picols harst, 3 picols zwarte peper, 2 picols koffij, 11 picols boomwol, 31 picols trassie, $1\frac{60}{100}$ picols tripang, $2\frac{1}{2}$ picols tabak, 2300 stuks klappernooten, 6 katjes witte vogelnestjes, 91 bossen bindrotting.

Gedurende die maand werd ingevoerd:

*f* 1750 zilvergeld, 518 pikols rijst, 34 pikols gambier, 4 koijangs zout, 3 kisten thee, 58 kodies europ. sarongs, 12 kodies wollen dekens, $36\frac{1}{4}$ kodies zijden broeken, 13 kodies slendangs batik, 52 kodies batik doeken, 48 kodies boeginesche sarongs; benevens verschillende chitzen, doerias, katoenen enz.

Te *Manggala* werden 6 vaartuigen uitgeklaard en 2 ingeklaard.

Te *Seringkibo* werden 7 vaartuigen ingeklaard en een uitgeklaard.

In de kampong goenoeng Batin, district Sepoeti, heeft een inlander in eene vlaag van ijlende koorts amok gemaakt, met het gevolg dat een man, eene vrouw en een kind werden verwond. Het kind was spoedig aan de ontvangene wonde overleden. De amokmaker was onder toezigt gesteld.

In de maanden Maart en April werden in de vier nieuw onderworpen margas zeven personen door tijgers aangerand.

Op enkele plaatsen hebben de varkens nadeel toegebragt aan het te veld staande gewas. (*Jav. Cour*)

## LANDMAIL BERIGTEN.

### Politiek Overzigt.

Er loopen altijd nog geruchten over ministerieele veranderingen. Tot nu toe is hiervan echter niets zekers bekend.

---

de hooge schuur van 't *Uitversnest* binnen reed en aan de boerin zeide, dat deur spullen en dinksigheden Paul erst binnen 'n half uurke met de letste vracht, die op de boerenwoagen was geloajen, 't huus zou kommen.

Inderdaad, de laatste vracht was onderweg, en boven het graan uit, wuifde een groote wilgen tak, ten bewijze dat de oogst gelukkig was ten einde gebragt. Op het vóórbankje van den wagen zat Paul, en liet de neije perds, die Deine 's leintes[1]) gekocht had, 'n goeije gang maken, want 't schemerde al, en Anneke, die op 't land tegen den beste had opgegoaveld en nou noast 'm zat, verlangde, zoowel als hij, noar de riestenbrie, die Deine zou oanrigten, as de leste vracht 't huus was.

„Jong, jong, veurzigtig!" zeide Anneke: de perds goan 'n straffen gang."

„Ai bang ziet, Anneke, dan za'k wat tegen houwen," antwoordde Paul, een vragenden blik op het meisje werpende.

„Bang! bang! nee bang zie 'k in 's geel niet, dat weet ie wel, Paul;" hernam het meisje, moar 't is jong volk dai 'r veur hebt, ai ze moar goed in den toom vat."

„Nou, of 'k niet voaren kos," sprak Paul weder. Denk moar oan 't veurig joar weinter; weet ie wel, Anneke, toen 'k oe van E. afhoalde?"

„Toen 't zoo duuster was," zeide het meisje.

„En zoo glad op den diek [1]) da'k geen stuur in de woagen kost houwen, en d'ouwe perds, die êvel stram in de beên woaren, ielkreis uutgleejen."

„Hê!" zeide Anneke, en ze griezelde er nog van.

„Weet ie wel, toen ie me zoo dukkels in den arm kneep....?" sprak Paul.

„Nou, of ik!" antwoordde Anneke.

„En wat kreeg 'k, toen we goed en wel 't huus kwiemen....?" vraagde Paul schalksch.

„Loop jong! da wee'k niet," zeide Anneke, en zag links van zich naar den grond.

„Veur 't munje [2]), veur 't munje, hê, hê, hê!" lachte Paul, en of 't goed smiek, nou, doar ku'j over rêkenen. Anneke, as 'k nou 't huus kom zonder ongemak.... zag, wa' krie'k dan....?"

„Riestenbrie van Deine-Meu, hê, hê, hê!" lachte het meisje.

„Oleke dern....!" riep Paul; maar eensklaps voelde hij zich weer in den arm knijpen en zag, hoe de perds de ooren spitsten en hoe ze, toen hij ze met een fikschen zweepslag kerrasie wou geven, op zied sprongen en begosten te springen. Wat ie ook deê, ze goengen achteruut, en terwijl Anneke schreeuwde en tegen Paul oandrong, bragten de schichtige perds den zwaar geladen wagen al nader en nader aan den slootkant, zoodat hij juist wilde afspringen, om het span in den toom te vatten, toen de jongelieden, een schok gevoelden, en de achterkant van den wagen — Gode zij dank! — tegen een dikken wilg was te regt gekomen. Door den wilgenboom gered, sprongen Paul en Anneke nu weldra van het voertuig; Paul nam de perds bij den bek en trok ze vooruit, maar Anneke riep al weder: Veurzigtig! veurzigtig! went 'n kerl leit dwars over 't wagenspoor hen."

Nadat Paul de paarden tot kalmte had gebragt, verzocht hij Anneke, dat ze er êfkes veur zou goan stoan, en terwijl het meisje aan dit verzoek voldeed, trad Paul op den man toe, maar, ofschoon hij hem schudde, op zijne vragen kwam er geen antwoord, doch duidelijk, zag hij dat de onbekende persoon niet *dood*, maar *zat* was.

„'k Kan 't niet gebêteren!" zeide Paul schouderophalend, en den beschonkene onder de armen opnemende, legde hij hem buiten het spoor, ging vervolgens naar de paarden terug, leidde ze tot voorbij het dier [1]), waarvoor die redelooze schepsels waren bang geweest, en zeide tot Anneke, die ook zoo schichtig naar den man zag, of ze weer op den woagen dorst, of dat ze *nou* bang was.

„Bang! nee — nog ens! in 's geel niet," en toen ze weer veurop noast 'm zat, toen keek ze wel ielkreis op 't spoor, of 'r weer wat lei, en as de perds de ooren spitsten, dan had ze Paul wel weer in den erm willen kniepen, moar ze hieuw zich best, en toen ze goed en wel met de vracht in de schuur stonden en Paul fluusterde wat ie nou kreeg, toen zag Anneke rond of Deine-Meu 't ook zag, of Geurt, of één van d' anderen, moar niemand ziende, stak ze heur mollige snuutje veuruut en Paul kwam digter bij, en kreeg 'r een, en nam 'r nog twee... da was drie.

Nadat de paarden waren ontspannen en op stal gezet, werd Paul met Geurt door Deine den weg op gestuurd, um te zien of die kerl nog op dezelfde ploats lag.

Deine-Meu had meer gevuul, dan de minsen wiesten; want ze zei dat die kerl zoo niet mogt blieven liggen, 't was toch 'n mins, en de jongens... zie... ze mosten 'm dan moar met brengen, en achter den dêl in 't lêge geitenhok op 'n klamp strooi neerleggen, dan kos ie mergen weer afmarsieren.

Aan Deine's verlangen werd voldaan, en terwijl een half uur later de beschonkene op 't stroo lag, aten ze in de keukenkamer allegoar riestenbrij met kanêlsuuker, moar dacht Paul toch, dat 't munje van Anneke nog zuuter as kanêlsuuker was, en Anneke dacht, dat Paul toch knapper as knap was.

1) In de lente.

1) Dijk.

2) 't Mondje.

1) Lees: mensch.

(*Wordt vervolgd*).

Den 21sten April is de kamer weder bijeengekomen en door de commissie voor het reglement op de drukwerken in Indië, nader verslag op de inlichtingen des ministers uitgebragt. Dit verslag is niet zoo krachtig als men het verwacht heeft. Wij deelen het in onze volgende Nommers mede. Men zal zien dat over de gewigtigste punten verdeeldheid in het midden der commissie bestond. Den 27sten April zouden de discussien er over aanvangen, die met gespannen, belangstelling werden te gemoet gezien.

Er is aan de tweede kamer een uiterst belangrijk adres ingediend van den heer dr. Bosch, gepensioneerd chef der geneeskundige dienst in Neêrlandsche-Indië, over het besluit van 13 Januarij 1854.

Veel opzien heeft ook gebaard een ingezonden stuk in het Handelsblad, omtrent het dezer dagen aan de markt komen van Billiton tin. Bij de tinveiling der Handel-Maatschappij van 25 Junij 1856 was de verzekering gegeven, dat door het gouvernement, vóór medio Junij 1857, geen ander tin aan de markt gebragt zou worden en dat ook tot op genoemd tijdstip in Nederl. Indie geene gouvernements-veilingen van tin zouden gehouden worden. De tin bragt in de veiling *f* 73½ op en is later geklommen tot *f* 92½. Plotseling echter komen aan de markt 2624 bl. Billiton-tin, die à *f* 92 worden aangeboden en sedert met postjes van 25 blokken à *f* 90.— De inzender beklaagt zich hierover, omdat, volgens art. 4 van het contract met de ondernemers op Billiton, is bepaald, dat, wanneer en zoo lang het gouvernement van Nederl. Indië zulks noodig acht, door de onderneming het door haar ontgonnen tin moet gebragt worden in de veiling van gouvernements-tin in Nederland, van welke voorwaarde de concessionnarissen niet konden afwijken, door nu 2684 blokken buiten de veiling aan de markt te brengen, zonder daartoe vergunning van het gouvernement te hebben verkregen, namens hetwelk de Handel-Maatschappij de verzekering heeft gegeven, dat door hetzelve, voor medio Junij 1857, geen tin aan de markt zoude worden gebragt.

(*Rott. mail-courant.*)

## BRITSCH INDIE.

In de *Straits Guardian* van 6 Junij lezen wij:

Het berigt, ll. Zondag met de *Fiery Cross* uit Calcutta ontvangen, is ontzettend en aan de lijst der vreeselijke moorden, welke wij zullen hebben te vermelden, vreezen wij later nog lange en schrikkelijke addenda's te zullen moeten toevoegen, dewijl er geen enkel regiment Cipaaijers in het Bengaalsche leger is, waarop men vertrouwen kan en zich welligt 50.000 man aan oproer hebben schuldig gemaakt.

De *Friend of India*, de meest geloofwaardige autoriteit omtrent zulke zaken, verzekert echter, dat dank zij der tegenwoordigheid van twee Europeesche corpsen, die de dubbele dienst van soldaten en policiedienaren verrigten, er niet het minste vermoeden kan bestaan, dat Fort Willem in handen der muitelingen gevallen en de gouverneur-generaal, lord Canning, een gevangene of vlugteling zoude zijn. Intusschen is Delhi door 6000 rebellen bezet, die nog dagelijks versterking ontvangen en een koning hebben uitgeroepen.

Hun misdadig pogen heeft geen beletsel ontmoet en daar het te vreezen is, dat zij uiteen zullen gegaan zijn, alvorens de wrekende magt hen kan bereiken, zoo zal dit voorbeeld eene zeer demoraliserende uitwerking hebben. Voorzeker zal dit zóó zijn en opstand en moord zullen aangemoedigd worden en geen Europeanen, civiel of militair persoon, zal zijn leven meer zeker wezen. Uitroeijing moet dus aan de order van den dag zijn.

Zonder in de oorzaken dezer, door de inlandsche soldaten bedreven, gruwelen te treden en welke men toeschrijft aan den zeer verachterden staat van militaire discipline, de aansporing tot oproer, godsdienstige beweegredenen en verachting van het gezag des bestuurs, zullen wij ons tot een reeks van de hoofdgebeurtenissen bepalen.

Acht en vijftig man van het 3de regiment inlandsche cavallerie te Meerut, werden voor een krijgsraad te regt gesteld, ter zake dat zij geweigerd hadden de nieuwe patronen te ontvangen en deswege van vijf tot tien jaren gevangenis met dwangarbeid in den ketting veroordeeld. De troepen waren geschaard, de vonnissen gelezen en de gevangenen van hunne uniformen ontdaan, werden geboeid en weggeleid. De generaal Hewitt schijnt van gedachten te zijn geweest, dat deze zaak was afgeloopen, toen de veroordeelden in de gevangenis waren opgesloten. Het 6e regiment dragonders, H. M. 60ste regiment Rifles, alsmede de artillerie werden na de parade, die in den ochtend van den 9 Mei plaats vond, naar hunne kasernen terug gezonden. Omstreeks 6 ure in den avond van 10den, zat een gedeelte van het 3de regiment cavallerie op, galoppeerde naar de gevangenis en bevrijdde de gevangenen; het overige gedeelte van dat regiment met het 11de en 20ste inlandsche infanterie, beproefde een aanval en vermoordde ieder Europeaan, welken het in handen kon krijgen: mannen, vrouwen en kinderen. De officieren van het 3de regiment, die gedood werden, waren de luitenant McNab, de paardenartsen Phillips en Dawson, de laatste met zijne vrouw en kinderen. De chirurgijn Christie werd ernstig gewond. De kapiteins MacDonald, Taylor en Henderson werden vermoord, even als kolonel Finnis, mevrouw Chambers, de echtgenoote van den adjudant van het 11de inlandsche infanterie. Van de burgers werden ter nedergelegd de heer O. Fregaer van het departement van opvoeding, mevrouw Courtney van het hôtel, benevens eene menigte vrouwen en meisjes, wier namen nog niet genoemd zijn. De slagting der vrouwen werd op eene zeer barbaarsche wijze volbragt, bij het licht der brandende huizen en barakken. Twee Europeanen, die in een wagen naar Delhi reisden, vielen in handen der oproerlingen en werden beiden gedood. Een hunner was Mortimer genaamd.

Omstreeks zestig van de sappeurs en mineurs, die te Meerut opstonden, werden door de karabiniers (6de regiment dragonderwachten) nedergeschoten, terwijl omstreeks 200 ontkwamen. Twee compagniën van de sappeurs en mineurs, omstreeks 50 man van het 3de regiment cavallerie en 150 van het 11de Inlandsche infanterie bleven getrouw en zullen, naar wij hopen, rijkelijk worden beloond.

De drie regimenten verlieten toen Meerut en vertrokken naar Delhi, waar op den 11 Mei de 38ste 54ste en 74ste regimenten hen met open armen ontvingen en de moord herhaald werd. Een der eerste slagtoffers was de tolbeambte Simon Fraser. Kapitein Douglas van het 32ste, kapitein Fraser, die de sappeurs en mineurs commandeerde, de heer Rhodes portretschilder en miss Fennings bevonden zich onder de verslagenen. Het tuighuis en fort bevonden zich in handen der rebellen. Weerstand was onmogelijk, daar alle cipaayers aan den moord deelnamen en er geene Europesche troepen te Delhi aanwezig waren. De oproerlingen namen bezit van de schatkist, welke 7 laks rupees bevatte, en plunderden de Delhi-bank en het magazijn in de cantonnementen. Het magazijn in de stad liet de luitenant Willoughby in de lucht springen en van hem zelven is niets naders gehoord. De artillerie en eere zij haar! verwierp alle aanbiedingen, om aan den opstand deel te nemen, en trok gewapend op, om de officieren en andere Europeanen naar Allyghur te escorteren.

De dorpelingen tusschen Meerut en Haupper hebben zich met de muiters vereenigd.

Te Allahabad vertoonde zich bij, het 6de Inlandsche infanterie, sporen van opstand en te Benares heerschte een zeer twijfelachtige geest.

Te Agra heerschte de grootste ontzetting en de ordelooze manschappen van het 19de en 34ste inl. infanterie hebben het station te Raneegunge geplunderd. Ook te Calcutta is de toestand onrustbarend; de 4 inlandsche regimenten te Barrackpore, in het fort en op de esplanade gestationeerd met inbegrip van het 25ste, dat onlangs van Burmah arriveerde zijn ten zeerste oproerig Men wil dat het laatste bereids ontbonden is. De inlanders beproefden het hospitaal te Barrackpore te verbranden; hetwelk echter door een hevigen stortregen in den nacht waarin dat voornemen zou worden ten uitvoer gelegd, mislukte. Een gedeelte van het 84ste werd den volgenden morgen van Chinsurah aangebragt en zes kanonnen beschermen nu het gebouw. De kooplieden te Calcutta zullen een corps vrijwilligers oprigten en gaan behoedzaam den staat hunner revolvers na. Een zelfde vaderlandsche gezindheid heerscht bij de broederschap der vrijmetselaars. Alle bezigheden staan bij het volk der bovenlanden stil.

En de opperbevelhebber van het leger, Sir George Anson was nergens! Verborgen in eene veilige plaats, is die meester in het Short Whist, die voortreffelijke patrijzenjager en kenner van paarden, gelukkig afwezig en Lord Canning heeft met eene geestkracht gehandeld, welke belooft den staat der zaken spoedig eene andere wending te zullen geven. Versterkingen van Europesche troepen worden van alle zijden ontboden. H. M. 75ste van Kussowlee, het 1ste en 2de fuseliers van Dugshaie en Subathoo, het 9de lanciers van Umballah zijn meer dan een partuur voor het dubbel getal der muitelingen. De *Oriental* is vertrokken, om H. M. 35ste van Maulmain en Rangoon te halen. De *Zenobia* voert H. M. 43ste van Madras aan en de stoomboot *Bentinck* zal de Madrassche fuseliers overbrengen, hebbende zij hare passagiers voor Calcutta te Madras achtergelaten, die zoo spoedig en gemakkelijk mogelijk verder zullen gebragt worden. De *Harbinger* en *Cape of Good Hope* zijn voor het transport van Ceylon gebezigd en de uit Perzië terugkeerende magt wordt elk oogenblik verwacht.

Het Bestuur heeft, naar men zegt, brieven aan Lord Elgin en generaal Ashburnham te Ceylon afgevaardigd, ten einde de hulp der naar China bestemde troepen te erlangen.

De rajahs blijven getrouw, ten minste zij schijnen zulks. De rajahs van Gwalior en Bhurtpoor zenden troepen. Het hoofd van Puttiale zendt zijne Sikhs, de prins van Gwalior drijft zijn troepen zonder een oogenblik wijlens voort en de Ghoockhas komen in geforceerde marschen van hunne bergen.

Doch nog is Lord Canning niet te vreden en bij deze gelegenheid heeft hij getoond, met ijzeren greep den stier bij de hoornen te vatten.

Eene algemeene order geeft elk officier, eene divisie brigade of station commanderende, de magt een krijgsraad zamen te roepen uit niet minder dan 5 officieren, Europesche of inlandsche bestaande, en de te vellen vonnissen zonder hooger beroep ten uitvoer te leggen. Eene acte van den wetgevenden raad heeft deze order bekrachtigd en werd in eene enkele zitting gesanctioneerd. Eene menigte functionarissen, te beginnen, van den opperbevelhebber en eindigende met officieren, die twee of meer regimenten onder zich hebben, zijn gemagtigd, om officieren of soldaten, die door uitstekende dapperheid zulks zullen verdienen, te bevorderen, terwijl eenige bij het besluit genoemde autoriteiten bevoegd zijn verklaard, de orde van verdiensten toe te kennen voor dappere en edele daden. Dit is de ware weg, om helden te vormen en Lord Canning zal voorzeker de vruchten van dezen uitstekend goed doordachte handelwijze plukken.

Eindelijk is de opperbevelhebber den 18den Mei van Umballah opgetrokken en men vermoedt, dat hij van daar lang den weg van Kurnal naar Delhi zal voortrukken.

Men wil dat vier Europesche regimenten, in stede der 26 inlandsche corpsen, aan de autoriteiten in het moederland zullen worden voorgedragen. Deze maatregel zal 156 officieren meer voor de regimentsdienst beschikbaar maken, terwijl 5 regimenten cavallerie, in de plaats der 10 regimenten geregelde inlandsche, die ontbonden zullen worden, zouden komen.

De volgende telegraphische depêche werd gisteren in den namiddag ontvangen.

Berigt van den majoor-generaal Hewitt, van Meerut, aan den gouverneur generaal.

Te Meerut gedood: kolonel Finnis, 11de reg. inl. infanterie; kapitein MacDonald, 20ste idem en zijne echtgenoote; kapitein Taylor, idem; Henderson, idem; mevrouw Chambers; luitenant MacNab, 3de cavallerie; vaandrig Pattle, 20ste inl. infanterie; de heer Fregaer; de heeren Phillips en Dawson, paardenartsen; mevrouw Dawson en kinderen; kapitein Fraser van de sappeurs; een Carabinier.

Te Meerut gewond: kolonel Hogge, van de artillerie; dr. Christie van het 3de cavallerie; twee carabiniers en twaalf recruten der artillerie.

---

Het nieuws uit het Noordwesten is zeer bevredigend. Het vonnis over Delhi is geveld en de eerstkomende berigten zullen de tijding mededeelen, dat het op nieuw onder ons beheer is. Agra en Meerut waren. volgens de laatste berigten, in rust.

---

Berigten uit Agra melden, dat de muitelingen te Delhi tegen elkander aan het vechten geraakt zijn. De inboorlingen, over hunne wreedheid verstoord, worden geacht tegen hen te zullen opstaan. De zoon van den koning van Delhi is in het leger bij Mr. Muir. Het doel van zijn bezoek is om te toonen, dat zijne familie geheel buiten den opstand is. De Europesche inwoners stellen zich in staat van tegenweer en het bestuur geeft wapenen en munitie aan allen, die zich daarom aanmelden. De politie-maatregelen worden als uitmuntend beschreven.

Onze correspondent klaagt over de militaire autoriteiten en zegt, dat Agra, alleen door den luitenant gouverneur, Mr. Aarvey en den heer Drummond, voor opstand bewaard is.

*Singapore*, 4 Junij. De P. & O C. stoomboot *Singapore* kwam den 3den Junij van Bombay, Point de Galles en Pinang alhier aan. De plenipotentiaris voor China, lord Elgin, werd onder een saluut, aan zijnen hoogen rang verschuldigd, ontvangen.

Van China zijn de berigten onbeduidend.

## NEDERLAND.

— Naar men verneemt zal er vóór de in dienst stelling van Zr. Ms. stoomschip *Gedeh*, liggende aan 's rijks werf te Hellevoetsluis, nog wel eenigen tijd verloopen. Ook verneemt men dat er plan bestaat om het stoomschip *Curaçao*, in dienst te stellen, waarvoor als kommandant wordt genoemd de luit. ter zee 1e kl. van der Meer.

— Volgens de Amst. Ct. is dezer dagen door den heer F. H. van Vlissingen en eenige andere partikulieren en handelshuizen, een uitvoerig adres aan Z. M. aangeboden, houdende voorstellen omtrent eene Europesche kolonisatie op Nederl-Oost-Indische bezittingen buiten Java en Madura.

— Den 2den Mei e. k. zal van Harderwijk vertrekken een detachement suppletietroepen, sterk 170 onderfficieren en manschappen, onder bevel van den 1sten luit. van het 4de reg. infant. Gertner; medegeleiders de 2de luit. der Oost-Indische infant P. v. d. Weide en W. H. Rijnders, om den 4 Mei daaraanvolgende, te Nieuwediep over te gaan aan boord van het schip *Philips van Marnix*, gezagvoerder E. v. d. Duyn, bestemd naar Oost-Indie.

— Men meldt uit het nieuwe Diep, dd. 13 April. De snelste reis, die ooit door een zeilschip van Batavia naar Texel werd gemaakt, is zeker die van het Engelsche clipperschip *Aërolite*, kapt. R. E. Alleyne, en wij doen stellig geene ondienst door het mededeelen van eenige bijzonderheden, ons dienaangaande van eene hooggeachte zijde medegedeeld: Bedoeld clipperschip is 22 Jan. ll. van de reede van Batavia vertrokken en is 6 dezer te Texel binnengekomen. Het heeft dus slechts 74 zeedagen. Van eene kortere reis dragen wij geen kennis, want wij meenen zeker te weten, dat het schip *Plancius*, kapt. Rotgans, in 1846 dezelfde reis in 78¾ dag van Java-Hoofd tot Lezard maakte, hetwelk tot nu toe als de snelste reis werd aangemerkt. Als men hierbij in aanmerking neemt, dat de Westmousson heerschte toen de *Aërolite* de reede van Batavia verliet en zijne reis niet van land tot land, maar van haven tot haven rekent en dat het schip bovendien vrij diep geladen was, dan verdient zulk een evenement, in een land als het onze, publiciteit te erlangen; vooral omdat de gezagvoerder Alleyne zijne voorspoedige reis toeschrijft aan eene aanhoudende studie en gebruik van Maury's zeilaanwijzingen. Het „tijd is geld" is eene spreuk, die bij onze koopvaardijvloot eene naauwgezette behartiging verdient. De kortste reis, door eenen oorlogsbodem gemaakt, was die van het fregat *Diana*, kapt. ter zee, later admiraal Koopman in 1838, die, als wij ons goed herinneren, van Batavia naar Texel 72 zeedagen telde.

---

## DE GRAAF D'ESCAYRAC DE LAUTURE EN DE NIJL-EXPEDITIE.

In den laatsten tijd zijn van verschillende zijden ongunstige berigten gemeld omtrent het hoofd der wetenschappelijke expeditie ter opsporing van de Nijlbronnen, den graaf d'Escayrac dê Lauture, zoo zelfs, dat hij reeds door een ander zou vervangen zijn; deze berigten zijn echter gedeeltelijk ook weder tegengesproken. Thans vindt men in een geacht dagblad uitvoerige bijzonderheden, blijkbaar van eene goed onderrigte zijde afkomstig, zoowel omtrent den persoon en den vroegeren levensloop van dezen graaf d'Escayrac, als omtrent den tegenwoordigen toestand der expeditie zelve, medegedeeld, welke de oorzaak van de tegenstrijdigheid dezer berigten grootendeels verklaren. Daar deze onderneming teregt eene algemeene en levendige belangstelling heeft gewekt, laten wij hier den hoofdzakelijken inhoud volgen van het bedoelde berigt omtrent hem, die er de bewerker van is geweest, doch naar het schijnt minder in het algemeen dan wel in zijn eigen belang.

Het is onbegrijpelijk, zoo luidt dit berigt, hoe de dagbladen en tevens de geheele beschaafde wereld zoo hoog hebben kunnen opgeven van de voortreffelijke eigenschappen van het hoofd dezer onderneming, den graaf d'Escayrac, en hoe men niet eerder is begonnen te twijfelen aan de waarheid daarvan, dewijl men b. v. weet, dat de hoogdravende loftuitingen op hem, waarvan de *Constitutionnel* overvloeit, van hem zelven afkomstig zijn. Zijne bezoeken in de hoofdsteden van Europa maakte hij zoo kort mogelijk, maakte zich bekend met eenige hooggeplaatste personen en wetenschappelijke notabiliteiten en wist zoo allen twijfel aan zijne self gemaakte grootheid te voor-

komen, daar hij zich door eenig *savoir faire* en het uitkramen van oppervlakkige belezenheid den schijn van wetenschappelijke beschaving gaf. De graaf d'Escayrac stamt af van eene aanzienlijke Fransche familie, maar leefde in zijne jeugd vrij los, zoodat zijne familie hem naar zee zond en door haren invloed wist te bewerken, dat hij onder den naam van een secretaris den korvet-kapt. Defossé, thans vice-admiraal, werd toegevoegd. Maar ook in deze onbeduidende betrekking, die hij thans bezigt, om zich als voormalig officier der Fransche marine te doen voorkomen, gedroeg hij zich zoodanig, dat hij door alle officieren vermeden, eindelijk de marine moest verlaten. Nu leefde hij eenige jaren geheel onbekend in Syrie en vervolgens, nadat hij wegens buitensporigheden uit Damascus verdreven was, in Egypte, maakte eene kleine reis naar Opper-Egypte en Sudan mede, gaf het reis-dagboek van Thibaut uit en bragt nog een paar brochures over Sudan bijeen, die geenerlei degelijke waarde hebben. Velen beweren, dat hij te dezer tijde tot den Islam is overgegaan. Het is moeijelijk te beslissen, of dit werkelijk zoo is, want in Europa geeft hij zich voor een Christen, in het Oosten voor een Moslim uit. Hij heeft eenige hoofdstukken van den Koran van buiten geleerd, die hij met een neusgeluid op de wijze der Turken weet op te dreunen, waarmede hij echter alleen de Europeanen, maar geenszins de Oosterlingen kan bedriegen. Zoo is ook zijne gebrekkige kennis van het Arabisch oorzaak, dat hij de overige leden der expeditie verhindert, die taal te leeren. Den hiertoe aangenomen Armenischen leermeester heeft hij, na hem allerhande moeijelijkheden in den weg gelegd te hebben, eindelijk verboden met zijn onderwijs te Kaïro voort te gaan. Terwijl hij nu, zoo als wij gezegd hebben, onbekend in Egypte leefde, vatte de Onderkoning Said-Pacha, bij eene ontvangst der consuls te Kaïro, waar men veel sprak over de sedert eeuwen vruchteloos beproefde pogingen, om de bronnen van den Nijl op te sporen, het voornemen op, om zijne regering door deze ontdekking beroemd te maken en, voortvarend als hij is, had hij weldra een plan tot het volvoeren van dit besluit tot stand gebragt. De voornaamste natien zouden in het wetenschappelijk personeel vertegenwoordigd worden, eene sterke bedekking en een Turksch aanvoerder voor de veiligheid der expeditie zorgen en rijke geldelijke middelen, die als eene Egyptische onderneming kenschetsen. Niet zoodra hoorde d'Escayrac van dit plan, of hij haaste zich, om te verzoeken, een eenvoudig lid van de onderneming uit te maken. Den Franschen consul-generaal wist hij echter, door mededeelingen omtrent zijnen wetenschappelijken arbeid, dermate voor zich in te nemen, dat deze hem als een geschikt persoon aanbeval, om hem de wetenschappelijke leiding op te dragen en tevens in Europa de leden voor deze expeditie aan te werven. Met dit doel werd hij naar Europa gezonden en hem tevens opgedragen, het noodige materieel aan te koopen, terwijl hem met echt Oostersche mildheid overvloedige gelden ter beschikking werden gesteld. Deze boven alle verwachting gunstige uitslag schijnt het eerst overdreven eerzuchtige plannen bij hem opgewekt te hebben, want reeds op den 18den Mei maakte hij te Parijs een soort van reglement, hetwelk hij aan eenige der latere leden van de wetenschappelijke commissie voorlegde, en slechts met tegenzin introk, toen men hem deed opmerken, dat hem geen enkel verstandig mensch op zulke voorwaarden zoude willen vergezellen. Daarop reisde hij Europa rond, wierf leden aan en deed aankoopen; maar hoe?

Behalve de instrumenten, gereedschappen en benoodigheden, die door de betreffende leden der commissie zelve zijn aangeschaft, kocht hij eene massa onbruikbaar goedje en bragt daarvoor eene som in rekening, ongeveer 20 maal grooter dan hetgeen al de overige leden aangekocht hadden. De toestel voor den photograaf bezorgde hij en liet dien inpakken en berekenen, maar de ten dezen noodige zaken waren zoo onvoldoende, dat de photograaf, de Hr. Clague, na een verblijf van 5 weken te Kaïro, in weerwil van al zijne pogingen, niets kon uitrigten en naar Opper-Egypte moest terug keeren. Eene electrische lamp, maar onvolledig, stereoskopen als geschenken voor Negerprinsen, lantaarnen, masken en ander speeltuig moest tot aanvulling dienen. Daarbij moet men niet vergeten, dat men door de woestijn eene reis van 20 dagen en alles op kameelen vervoeren moest, dat eene massa van 800 man, of liever over het geheel meer dan 500 man, met eene ontzaggelijke bagage en volgens d'Escayracs plan ook 2 kanonnen met eene groote menigte amunitie moest vervoeren; d'Escayrac gaf op de desbetreffende aamerkingen het troostend antwoord, dat als men geen kameelen genoeg vond, om alles op eens te vervoeren, hij het in verscheidene afdeelingen met dezelfde kameelen zou laten doen. Hoe mal dit ook klonk, zoo is men toch van langzamerhand voortgegaan en wilde men zulk eene schitterende onderneming niet dadelijk in duigen doen vallen, tot dat eindelijk de maat zoo vol geraakte, dat men hem niet langer kon sparen.

Even zoo ging hij met het aanwerven van leden te werk. Mannen van alle natien en in alle vakken van wetenschap, voornamelijk verblind door het schitterende doel, schonken aan dezen avonturier hun vertrouwen en sloten zich aan hem als aanvoerder aan, zonder eigenlijk eenige de minste waarborgen te hebben. Door dit vertrouwen en de onbekendheid met de omstandigheden des lands. waarheen zich deze mannen zouden begeven, viel het hem gemakkelijk; met hen zulke bepalingen vast te stellen, als hem goeddacht, en nadat hij ook hiertoe volmagten ontvangen had, stelde hij de maandelijksche tractementen der verschillende leden op 200 a 400 fr., voor den Heer Aubarat op 500 fr. en voor zichzelven op 3000 fr.! Hoe weinig het onvoldoende dezer tractementen in Europa bekend konde zijn, blijkt daaruit, dat voor 3 Oostenrijksche officieren, de eenige voor wier verbindtenis hunne regering zelve met d'Escayrac eene overeenkomst trof, deze laatste zich met eene som van 350 fr. per maand voor elk van hen vergenoegde. d'Escayrac daarentegen, welke zich 1500 fr als representatie-gelden deed toekennnen, leeft als een groot Heer geheel op kosten der Egyptische regering en laat elk van zijne talrijke uitgaven van weelde door de regering afzonderlijk betalen, zooals voor een rijtuig, dat bestendig voor zijn deur staat, als hij te huis is, 25 fr, per dag of 750 fr. per maand. Daarbij weet hij ook nog andere voordeelen te trekken. Zoo heeft hij b. v. een zijner slaven aan den gouverneur als dragoman verhuurd, hetgeen hem 500 piasters per maand opbrengt. De beloften, die hij aan de leden der commissie bij hunne verbindtenis in Europa gedaan heeft, zijn reeds lang door hem herroepen. Zoo zou elk der officieren een titel, overeenkomstig zijn rang voeren, maar daarvan is niets van gekomen Hij zelf laat zich Bey noemen.

Doch dat alles ware nog te vergeven, zoo hij slechts het doel der expeditie in het oog hield, maar dit is volstrekt het geval niet. Dat hij de leden belet, de landstaal te leeren, is reeds gezegd. De ijver, welke sommige leden betoonden, om waarnemingen met de barometer (zooals Dr. Pfund te Alexandrie en Dr. Bilhartz te Kairo) te doen, droeg zijne goedkeuring evenmin weg als de proeven, welke de Heer Montet met het filtreren van Nijlwater wilde nemen en hij verbood eindelijk zelfs het verdere doen van proeven en wilde geen der medegebragte instrumenten en materialen laten uitpakken. Tijdens de jongste maansverduistering waren, in weerwil van het aanhoudend verzoek der sterrekundigen, nog de noodige instrumenten niet uitgegeven en toch las men in de Parijsche dagbladen, bij een berigt over de onlangs voorgevallen aardbeving, een hoogdravenden brief aan de akademie van wetenschappen, waarin gemeld werd, dat de chronometers bij die maansverduistering geregeld waren.

Evenwel, zoo de wetenschap de graaf d'Escayrac weinig ter harte gaat, schijnt hij een geheel ander doel te hebben. Nadat hij reeds van de Egyptische regering 2 kanonnen, 400 geweren en ettelijke buksen, benevens eene bijna onvervoerbare massa amunitie ontvangen had, trachtte hij nog 4 kanonnen, nog meer amunitie en zelfs vaandels voor de soldaten te verkrijgen. Bij den Oostenrijkschen officier der pioniers drong hij onophoudelijk aan op de vervaardiging van blokhuizen, enz. Hij zelf studeerde ijverig in militaire geschriften, vooral over velddienst, genie en oefende zich in het ontwerpen van plans. Wanneer men nu in zijn boek *Le dèsert et le Soudan* p. 430 een geheel plan leest, om voornamelijk Darfur, benevens Opper-Egypte met een handvol vastberadene lieden te veroveren, en zijne ontwikkeling, hoe zulk eene verovering later goed is te behouden, waarbij hij zich verwondert, dat dit niet reeds lang is beproefd; wanneer men dit verder in verband brengt met gezegden, dat hij zich sterk maakt, om met 3000 man geheel Afrika te veroveren, dan blijft het niet twijfelachtig, waarin zijne droomen bestaan.

En hoe behandelt hij de leden der commissie? Van den beginne af aan haastte hij zich, hen de Turksche kleeding en gebruiken te doen aannemen Dit moest op hunne eigene kosten geschieden en verslond bij velen 7 a 8 maanden van hun tractement. Buitendien leerde hij de onervarene leden zulk eene wijze van groeten, dat zij in de oogen der Turksche omgeving als zijne ondergeschikten moesten toeschijnen.

Tegenover de Turken daarentegen speelde hij den toegeeflijken chef, wapende hen en zijne persoonlijke bediendén met de wapenen, die voor de leden der expeditie waren aangekocht en weigerde tevens iets van de amunitie aan hen af te geven. Weldra bemerkten zij, dat d'Escayrac niet zou terugdeinzen voor het gebruiken van geweld en hij voerde hun zelfs bedreigingen te gemoet. Zoo lang de leden nog hoop hadden, dat ten minste het doel, waarvoor zij bereid waren, hun leven te wagen, bereikt konde worden, lieten zij zich alles welgevallen, zelfs vernederingen, om niet de groote onderneming te doen mislukken; maar spoedig werd het maar al te duidelijk, dat dit onder zulk een aanvoerder onmogelijk was. Men herkende zijne bedoelingen en zelfs de regering begon aan hem te twijfelen; de consuls, waarmede hij zooveel mogelijk vermeed in aanraking te komen, waarschuwden de leden en te Kaïro was aan ieder de staat van zaken duidelijk. Daar blonk nog een straal van hoop, toen de Heer de Lesseps, de patroon van de expeditie, van eene reis naar Europa was teruggekeerd en op het hooren van de klagten tegen d'Escayrac, welken hij nog spaarde, namens den Onder-Koning eene instructie gaf, welken d'Escayrac binnen de behoorlijke grenzen terugwees, de stelling der leden regelde en ter voorkoming van misbruiken aan den graaf d'Escayrac een raad ter zijde stelde, die hem in het plegen van gewelddadigheden zoude verhinderen. Met weerzin voegde zich d'Escayrac naar deze instructie en hij zoude zich ook gemakkelijk van dezen band hebben kunnen ontslaan, als hij het geduld had gehad, eerst de expeditie buiten het bereik der Egyptische autoriteitten te voeren, als wanneer hij de feitelijke magt, die hij zich had weten te verschaffen, onverhinderd had kunnen misbruiken. Maar gelukkig was hij te ongeduldig. Naauwelijks was de Lesseps met den Onderkoning naar Opper-Egypte vertrokken, of d'Escayrac haastte zich, eenige *ordres* en een *reglement* op te stellen, die hij den leden wilde opdringen en die hen geheel tot zijne werktuigen zouden gemaakt hebben. In deze fraaije stukken, geheel in den geest van zijn reglement van 19 Mei, kwam hij overal als opperbevelhebber voor; elke schriftelijke of mondelinge mededeeling was verboden, elken morgen moesten al de leden op een bepaald uur rapport geven; in een woord, alles was op krijgsvoet ingerigt. Welke moeite d'Escayrac nu ook aanwendde, om de leden eenigzins gunstiger te stemmen, door hun met buitengewone voorkomenheid elk volgens hun wensch een wetenschappelijken togt op te dragen, en hen aldus te scheiden, het wantrouwen, dat onder hen heerschte, had hen eensgezind gemaakt en toen hij op 10 December tot de mededeeling van zijn reglement overging, waren alle leden tegenwoordig en zij verklaarden eenstemmig, d'Escayrac niet meer als hoofd te willen erkennen en onder zijne aanvoering de expeditie niet te kunnen ondernemen. Hierop werd d'Escayrac in zijne betrekking geschorst verklaard; hij zelf echter gaf te kennen, zijne afzetting van niemand anders dan van den Onder-Koning te willen aannemen en drong het door, dat de groote raad, die in de afwezigheid van den Onder-Koning het bewind in handen heeft, aan dezen schriftelijk om volmagt verzocht, waardoor hij inmiddels eenige maanden hetzelfde leven kan voortzetten, de aanzienlijke toelagen blijft ontvangen en over de hem toevertrouwde kas naar welgevallen beschikt, daar hij wel weet bij ondervinding, dat in Egypte de verantwoording niet gestreng gevorderd wordt. Het ongelukkigste echter is, dat hij der expeditie, wier aanvoerder hij thans niet meer is, reeds eene groote hinderpaal berokkend heeft om hare taak voort te zetten. De Heer d'Aubaret namelijk, officier der Fransche marine en de adjudant van den vice-admiraal Hamelin, heeft hij met zijne lasteringen zoo lang vervolgd, dat deze eindelijk, om zijne epauletten niet te laten bezoedelen, besloten heeft, de expeditie te laten varen en naar Frankrijk terugegekeerd is. Het groote verlies, hetwelk de expeditie in den perzoon van dien uitstekenden man geleden heeft, is vooral daarom te betreuren, omdat de Heer d'Aubaret door zijne kennis van de Turksche taal en gebruiken, het meest geschikt ware geweest, haar voortaan te leiden. Overigens is het opmerkelijk en bewonderenswaardig, dat tusschen de leden der uit zoo verschillende natien zaamgestelde commissie eene ongestoorde en volmaakte overeenstemming heerscht. Het zijn alle beschaafde en wetenschappelijk gevormde mannen, vervuld met geestdrift voor hetzelfde grootsche doel, dat men hun voorgespiegeld heeft, maar tevens gelijkelijk verontwaardigd over het bedrog, dat hen zoo gruwelijk heeft teleurgesteld. En toch voeden zij nog allen de hoop en trachten zij de middelen op te sporen, om het doel, waaraan zij zich zoo bereidwillig gewijd hebben, te bereiken. Zoo is het dan ook onmogelijk geweest, trots alle aangewende pogingen, om hen te scheiden en men ziet deze wakkere mannen dagelijks met elkander overleggen wat hun te doen staat. Elk houdt zich onvermoeid bezig met de noodige studien, voor het geval dat de expeditie nog plaats greep en hunne ledige uren brengen zij meestal gemeenschappelijk door. Daarentegen is d'Escayrac bijna van allen omgang afgesloten en men ziet hem somwijlen op de Esbekieh met een welbekenden losbol, Bonnefoi genaamd, in een der openbare tuinen bij het Aquavit zitten. Dezen Bonnefoi had hij, ofschoon deze naauwelijks iets meer dan een schooljongen weet, in de lijst der leden van de wetenschappelijke commissie doen opnemen, wilde hem door de overige kunstenaars als hun gelijke zien behandelen en maakte hem eindelijk tot kashouder der expeditie.

Inmiddels verkeeren de leden der wetenschappelijke commissie in angstige onzekerheid omtrent het lot, dat der expeditie boven het hoofd hangt. Dat de Egyptische regering na al het voorgevallene en de aanzienlijke som, die reeds zonder eenig nut op te leveren door het bespottelijk gedrag van den graaf d'Escayrac verloren is gegaan ten haren koste, geheel afkeerig is geworden van deze onderneming, zou wel niemand verwonderen en zoo is het dan niet onwaarschijnlijk, dat zij geheel en al ontbonden zal worden en dat het voor langen tijd onmogelijk zal zijn, eene soortgelijke onderneming tot stand te brengen. Binnen weinige weken zal de terugkomst des Onderkonings en daardoor het lot der expeditie beslist worden.

---

## MARKTBERIGT.

### Amsterdam.

Over het algemeen genomen was de handel in verscheidene artikelen stiller en bepaalde zich de vraag tot vervulling van directe behoefte; alhoewel altijd nog Koffij, Suiker en Indigo in eene gunstige stemming deelen, terwijl Rijst en Specerijen iets flaauwer zijn. In onze geldmarkt is geene verandering, niettegenstaande men op eenige andere plaatsen tot eene verhooging van disconto door eene oogenblikkelijke schaarschte zijne toevlugt heeft moeten nemen.

**Koffij** in eene vaste stemming, doch als een natuurlijk gevolg der feestdagen stil; in de laatste dagen bespeurde men echter eenige meerdere vraag en niet zonder grond kan men weldra levendiger handel verwachten. Goed ord. Java wordt met $\frac{1}{2}$ c. avans op de laatste veilingsprijzen betaald. Brazil zonder veel omzet, evenwel blijven goede kwaliteiten gezocht.

**Thee** zonder verandering, hoewel de opinie voor dit artikel, om de houding van Engeland tegenover China, niet ongunstig is. Men heeft op de aangekondigde veilingen van 23 dezer te Rotterdam en van 28 en 29 dezer alhier het oog gevestigd; de laatste veiling is die van de Java-thee, opgehouden in October 1856. Voor de wal is de *Pilgrim* van Foo-Chow-Foo, voor Rotterdam, met 2028/4 en 3945/8 kn. Congo en 500/4 kn. Souchon.

**Java-Tabak** zonder omzet door gebrek aan voorraad.

**Suiker.** In de laatste dagen was het artikel stil en zijn geene belangrijke afdoeningen bekend geworden. Men heeft verkocht: ruim 3400 kr. Java, zeilende per diverse schepen No. $11\frac{1}{2}$ à 17 tot $\frac{1}{2}$ onder Maart-veiling voetstoots, een klein partijtje dito, van boord te ontvangen, No. 13 tot *f* $48\frac{1}{2}$ en circa 100 vn. Surinaamsch tot vorige prijzen. Op den 15den dezer heeft de N. H. M. hare Meiveiling van 100799 kranjangs Java-Suiker, te Rotterdam op den 19 Mei te houden, aangekondigd en welke zich als volgt verdeelt:

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 31,421 | kranj. | en | kn. | Java-suiker, | liggende | te Rotterdam. |
| 48,582 | „ | „ | „ | „ | „ | Amsterdam. |
| 1,475 | „ | „ | „ | „ | „ | Dordrecht. |
| 7,247 | „ | „ | „ | „ | „ | Schiedam. |
| 12,074 | „ | „ | „ | „ | „ | Middelburg. |

In **Rijst** was de omzet zeer beperkt en vond alleen de navolgende afdoening van 27,000 bn. bij de N. H. M. plaats. Gepelde soorten stil, men noteert Aracan *f* $8\frac{1}{4}$; dito Voorloop *f* $9\frac{1}{2}$ à *f* $10\frac{1}{2}$; gep. Java *f* $8\frac{1}{2}$ à *f* $9\frac{1}{2}$; dito Voorloop *f* $10\frac{1}{2}$ à *f* 12; dito Tafel *f* 14 à *f* $14\frac{1}{2}$.

Bij de Nederl. Handel-Maatschappij zijn uit de hand afgedaan circa 27,000 bn. rijst, als:

| Liggende te Amsterdam. | | | | Liggende te Rotterdam. | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| N°. 1. | 2250 | balen | $f\ 10\frac{3}{4}$ | N°. 1. | 4350 | balen | $f\ 8$.— |
| „ 2. | 3240 | „ | „ $8\frac{1}{4}$ | „ 2. | 3663 | matten | „ $7\frac{1}{4}$ |
| „ 3. | 2241 | „ | „ $8\frac{1}{4}$ | „ 3. | 1657 | „ | „ $6\frac{5}{8}$ |
| „ 4. | 2715 | „ | „ 8 | „ 4. | 164 | „ | „ $7\frac{3}{8}$ |
| „ 5. | 1231 | „ | „ $6\frac{7}{8}$ | | | | |
| N°. 6. | 2452 | matten | $f\ 7\frac{1}{8}$ | | | | |
| „ 7. | 2730 | „ | „ $6\frac{1}{2}$ | | | | |

**Specerijen** zonder belangrijken omzet en hoewel de laatst verhoogde prijzen moeijelijk meer te bedingen zijn, blijft de stemming goed. Men noteert thans: Notenmuskaat N°. 1 156 à 158 c., N°. 2. 142 à 144 c.; Foelie 138 c.; Peper $29\frac{1}{2}$ à 30 c.

**Banka-Tin.** In dit artikel was ten gevolge van voordurend gebrek aan kooplust weinig handel, en blijft de markt hare teruggaande beweging vervolgen, zoodat men thans reeds tot *f* 88 kan te regt komen.

**Verfwaren.** Java-Indigo zeer vast op vorige prijzen, doch bij gebrek aan eenigzins ruime keuzen uit eerste hands partijen en ten gevolge der ophanden zijnde veilingen van de N. H. M. bepaalde zich de handel tot kleinigheden. In Java-Chochenille is niets gepasseerd.

**Verfhouten.** Campêche onveranderd. Geel tot vorige prijzen; 75 ton Maracaïbo verkocht; andere soorten niets in omgegaan.

**Huiden.** Java-Runder bij voorduring grif te plaatsen; circa 1500 st. Samarang, per *Nederland*, werden tot fermen prijs uit de hand afgedaan. Men verwacht de onlangs aangevoerde diverse partijen, circa 3074 st., op 24 dezer bij inschrijving aan de markt. Buffel-huiden in transparente soorten iets stiller, door lagere orders voor het buitenland; circa 4000 st. in diverse sorteringen komen mede op 24 dezer bij inschrijving voor. Aangevoerd:

| | | |
|---|---|---|
| per *Vooruit*, via Rotterdam. . . . | 560 st. | Buffelhuiden. |
| „ *Mary Ann*. . . . . . . . . | 702 „ | „ |
| „ „ „ . . . . . . . . | 21 „ | Runderhuiden. |
| „ *Australia*. . . . . . . . . | 2101 „ | „ |
| „ 4 *Gebroeders* . . . . . . . . | 2000 „ | „ |
| „ *Henriëtte* . . . . . . . . . | 501 „ | „ |
| „ „ . . . . . . . . . | 195 „ | Buffelhuiden. |
| „ *Margaretha Simonetta* . . . . . | 2435 „ | Runderhuiden, |

**Arak en Rum.** Het eerste artikel souteneert zich bij eenigen omzet goed; waarvan 42 leggers per *Diana* en 100 legg. per *Aegidia* en *Pauline* werden afgedaan.

### AANGEKOMEN PASSAGIERS UIT O. I.

In TEXEL.

3 April. Per het schip *Honingbij*, kapt. van Marion; van Batavia, de heer R. H. van Wijk.

8 April. Per Staatsraad Commissaris van Ewijck, kapt. de Winter, van Batavia, de heer G. A. L. v. d. Jagt en echtgenoote, de luit. ter zee 1e klasse G. W. F. Moeth, W. L. E. de Vriese en O. A. Uhlenbeck.

13 April. Per het schip *Australië*, kapt. Jochems, van Soerabaija, mevr. de Wed. Genken geb. Terpstra, drie kinderen en een Javaansche bediende.

13 April. Per het schip *E. W. van Dam van Isselt*, kapt. Graadt van Roggen, van Banjoewangie, de heer de Fremerij en zoontje.

16 April. Per Maria Elise, kapt. v. d. Putte, van Batavia, de heer H. G. van Affelen, echtgenoote en zes kinderen.

In HELLEVOETSLUIS.

Per het Nederl. fregat *Burgemeester Hoffman*, kapitein N. A. Dykema, van Batavia, den WelEd. heer F. J. Timmermans.

In BROUWERSHAVEN.

9 April. Per het Nederl. schip. *Doesburgh*, kapt. K. J. Swart. de heer Verspeijk en familie, de heer H. H. du Perron en familie, de heer Kessler en familie, benevens vier gepasporteerde militairen

9 April. Per het Nederl. schip *Argo*, kapt A. Weber, de heer M. H. J. Kollmann, met echtgenoote, vier kinderen en een Javaansche bediende, de heer G Buis, met echtgenoote en twee kinderen, de heer de Haan, kapt. der artillerie en drie kinderen, de jonge jufvrouwen Punzer en de Rook, benevens zes gepasporteerde militairen.

19 April, Per het Nederl. schip *Maleijer*, kapt P. B. Bok, van de Kaap de Goede Hoop, de heer F. Agema, gezagvoerder van het verongelukte barkschip *Timor*.

### VERTROKKEN PASSAGIERS NAAR O. I.

Uit TEXEL,

9 April. Per het schip *Komeet*, kapt. Dekker, naar Liverpool enz., de heer G. Abrahams.

18 April. Per Drie Gezusters, kapt. Fischer, naar Batavia, de heer H. Helder.

## GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

**Bevallen:**

J. F. T. Bouricius, Peeters, Z., Soerabaya 11 Junij. — De echtgenoote van J. Winter, Z., Weltevreden 1 Junij. — A. M. N. W. Eyzendoorn, Op de Laeij, Z., Kramat 29 Mei. — S. M. Mess, van Motman, Z., Batavia 22 Mei. — F. J. Sersansie, Heijer, Z., Batavia 6 Junij. — E. H. Douwes Dekker, baronesse von Wijnbergen, D., Soerabaya 1 Junij. — L. E. van Laren, Johannes, D., Kraksan 4 Junij. — C. M. van Maanen, Maurenbrecher, D., Samarang 7 Junij. — E. Jensen, Holm, D., Soerabaya 9 Junij.

**Gehuwd:**

J. G. Feijtes en L. C. A. de Lacrette, Batavia 30 Mei.— K. H. O. van Bennekom en S. Mackenzie, Padang 15 Mei.

**Overleden.**

J. J. Schellart, Off. van gez. 3e kl. Anjer 24 Mei. — L. E. Benin, Hanson, Brunswijk 16 Maart. — Baron H. N. van Lawick van Pabst, 26 Kasomalang 5 Junij. — F. Vrooland 1e luit. der inf., Samarang 31 Mei. — H. P. de Vos, kap. der inf., Goenongsitolie 3 April. — Het kindje van J. A. Fraissenet, Poerworedjo 30 Mei. — Het kindje van J. C. Immink 6 m., Serang 2 Junij. — C. Staal 45 j., Samarang 8 Junij.

## AANGEKOMEN PERSONEN.

16 Junij. W. Seurmondt, van Samarang; H. G. de Wildt, van Blitar; D. N. Versteegh, van 's Gravenhage; J. F. Hackman Asschenberg en D. F. E. Davidis, van Pasoeroean. — 17 Junij. J. P. Cousin, van Modjokerto; J. D. Davids, van Kedirie; J. F. Ram en G. L. Oostziek, van Ngawie.— 18 Junij. Ch. Kocken, van Pasoeroean.

## VERTREKKENDE PERSONEN.

T. W. Heineken en familie. — J. Walland. — Dr. S. A. Buddingh; — Jhr. F. de Charon de St. Germain. — N. M. Klein en Echtgenoote;

# SCHEEPSBERIGTEN.

### Aangekomen Schepen te Soerabaya.

| Datum. | | Vlag | Namen der Schepen. | Gezagvoerders. | Van |
|---|---|---|---|---|---|
| Junij | 14 | Nederlandsche | Henriëtte. | H. J. E. E. Chevallier. | Vlissingen. |
| „ | 15 | Ned. Ind. | Ammana Tulbarie. | Sech Hamoot b. Mohm. Bantak. | Padang. |
| „ | — | Fransche | Marguérite. | J. Bourdase. | Melbourne. |
| „ | 16 | Ned. Ind. | Alfulck. | Sech Abdulkadir Baradja. | Banda. |

### Vertrokken Schepen van Soerabaya.

| Datum. | | Vlag. | Namen der Schepen. | Gezagvoerders. | Naar. |
|---|---|---|---|---|---|
| Junij | 14 | Ned. Ind. | Little Tot. | Katjoong. | Pasoeroean. |
| „ | 16 | „ „ | Stoomschip Padang. | B J. Schipper. | Batavia via Samarang. |
| „ | — | „ „ | Tian Taij. | Liem Goanling. | Sumanap. |
| „ | — | „ „ | Masshoer. | Sech Alie Sadan. | Banjermassing. |
| „ | — | „ „ | Moestarie. | Said Mohm. Alhababassij. | „ |

### In lading liggende Schepen te Soerabaya.

| Vlag | Namen der Schepen | Gezagvoerders | Bestemming | Agenten |
|---|---|---|---|---|
| Fransche | Nicolas Cézard. | P. Adam. | In reparatie. | Fraser Eaton & Co. |
| Zweedsche | Prins Oscar. | C. A. Hartszell. | Stokholm. | „ „ „ „ |
| Fransche | Marguérite. | J. Bourdase. | Onbestemd. | „ „ „ „ |
| Nederlandsche | Salatiga. | J. N. Besier. | Nederland. | Schimmelpenninck & Co. |
| „ | Henriette. | Chevalier. | „ | „ „ „ |
| „ | Estafette. | Rietveldt. | Tjilatjap. | „ „ „ |
| Zweedsche | Flamingo. | Rogstadins. | Nederland. | Wm. Mathieu & Co. |
| Nederlandsche | Derkina Titia. | P. Esink. | Onbepaald. | P. Kervel & Co. |
| Engelsche | Margaret Connal. | Meikle. | „ | Major Matzen & Co. |
| „ | Princess. | A K. N. Tremsame. | Bremen. | McMillan Marten & Co. |
| Nederlandsche | Laura en Adèle. | H. F. L. C. von Noël. | Batavia. | Van Eck & Co. |
| Ned. Ind. | Anis Balgeir | S. S. b. A. b. Soenkar. | Banka. | Gezagvoerder. |

**Aangekomen Passagiers.**

Met de Ned. brik *Henriette*, de heer D. N. Versteegh en mevr. Chevallier.

**Vertrokken Passagiers.**

Met de Ned. Ind. stoomschip *Padang*, de heeren J. W. Neijs, K. J. Houtbeckers, W. Bennet, J. Tar, J. Kennaghair, J. H. Gligoor, Z. M. troepen en bannelingen.— Met de Ned. Ind. schoener *Masshoer*, Z. M. troepen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; het stoomschip Suriname; de schoenerbrik Egmond; het stoomschip Amsterdam, Gouv. stoom adviesvaartuig Tjipanas en Bennet; de schepen Nantaise, Faidul Moebarak, Princess, Nicolas Cézard, Ammana Tulbarie, Marguerite en Alfulck; de stoomschepen Ambon en Langen Lamongan; de barken Fatal Maän, Adrakool Haer, Anis Balgijer, Mandarijn, Weltevreden, Derkina Titia, Margaret Connal, Estafette, Segaf, Lachmady, Bacht Mastora, Fathul Joesoer, Salatiga, Djoedoel Karim, Laura en Adèle en Flamingo; de brikken Prins Oscar en Henriette; de schoeners Bella en Machmoed en de kotter Riengiet.

### PASOEROEAN.

VERTROKKEN.

8 Junij. De Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, naar Soerabaya.

13 Junij. De Ned. Ind. schoener *Katjong*, gezagv. Pa Ardie, naar Soerabaya.

### SUMANAP.

AANGEKOMEN.

11 Junij. De Ned. Ind. schoener *Almashoor*, gezagv. Oewa Mohamat, van Biema 4 Junij.

VERTROKKEN.

11 Junij. De Ned. Ind. schoener *Carolina*, gezagv. Pa Noor, naar Bezoekie passagier de heer A. Rietberg.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De schoeners Almashoor, Maria en Mifrejool Moelook en het schip Fathal Moebarak.

### PAMAKASSAN.

AANGEKOMEN.

10 Junij. De Ned. Ind. bark *Elmachlaar*, gezagv. Sech Osman bin Mohamat Maskatie, van Soerabaya 4 Junij jl., passagiers 5 Arabieren, 1 Inl. militair en bannelingen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE

De kotter Paulina en de bark Elmachlaar.

***Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 16den tot en met den 18den Junij 1857.***

## AANVOER.

Van Nederland per het Ned. schip *Henriette*, gezagv. H. Chevallier, agenten Schimmelpenninck & Co.
4 balen lijnwaden, 50 kisten dranken, 3 kisten koopmanschappen, Bouman & Co; 59 kisten lijnwaden, 35 collies diverse koopmanschappen, Ruyl Cramer & Co; 31 kistjes wijn, Gebr. van Delden; 8 collies dranken en koopmanschappen, H. Henning; 3 kisten ijzerwerk, A. Duijshart; 1 kistje koopmanschappen, Brijman; 2 kistjes diversen, Van Back; 1 kistje diversen, Baron A. Sloet; 1 paket boeken, E. Fuhri & Co; 9 kisten meubelen, 1 kist inhd. 1 vogel, Van den Broek; 2 kistjes diversen, Mossel; 12000 steenen, 4 kisten diversen, 1 kist dalias, H. Chevallier; 17 collies lijnwaden, 259 collies dranken, 200$l_{\iota}$ kisten, 50$l_4$ kisten, 100$l_4$ kisten, 100$l_4$ kisten en 28$l_4$ kisten dranken, 300 vaatjes boter, 120 kelders lijn-olie, 643 collies diverse koopmanschappen en kleinigheden, Schimmelpenninck & Co; 39 collies koopmanschappen, Order.

Van de Moluccos per de Ned. Ind. bark *Alfulk*, gezagv. Sech Abdul Kadier Bardja, agent Gezagvoerder.
*f* 8600 aan zilveren munt, 30 picols wortel-hout, 188 paarden en kleinigheden, Gezagvoerder.

## UITVOER.

Naar China per het Nederl. Ind. schip *Mandarijn*, gezagv. Tjoe Ing.
13 kisten inh. manufacturen, Fraser Eaton & Co; 4 kisten inh. lijnwaden, Adam & Co; 5 kisten shirtings, Ruyl Cramer & Co; $3^{85}/_{100}$ picols vogelnestjes, 17 picols koezeenuwen, $2\frac{1}{2}$ picols visch vinnen, 11 picols triepang, 16 picols lijm, 2 kisten speelkaarten, *f* 7520 aan Sp matten, 1 kistje zeep, 330 picols olie-koeken, 7 picols tamarinde, 15 picols rogge vellen, 12 picols velletjes, $15\frac{1}{2}$ picols koepeezen, 7 picols visch vinnen, $14\frac{1}{2}$ picols dendeng, 155 picols lange peper, 300 picols rijst, 1500 picols olie-koeken, *f* 15000 aan zilveren Sp. matten, 50 picols aardappelen, 3000 picols olie-koeken, 160 picols rotting, 1 kist lijnwaden en diverse Chinezen.

Naar Banjermassing per de Ned. Ind. schoener *Mashoor*, gezagv. Sech Alie Sadan.
1 picols Eur. spijkers, $1\frac{1}{2}$ picols zwarte peper, 21 kisten inh. lijnwaden en kleinigheden, diverse Arabieren.

Naar Banjermassing per de Ned. Ind. bark *Moostarie*, gezagv. Said Mohamat bin Aloewie Alhabassij.
$2^{40}/_{100}$ picols koperwerk, 55 picols suiker, 6 kisten lijnwaden en kleinigheden, diverse Arabieren.

Naar Samarang en Batavia per de Ned. Ind. stoomboot *Langen Lamongan*, gezagv. Deighton.
Ballast.

Naar Sumanap per de Nederl. Ind. bark *Tian thaij*, gezagv. Liem Goanling.
Ballast.

Naar Batavia en Samarang per de Ned. Ind. stoomboot *Padang*, gezagv. Schipper.
59 kisten thee, Fraser Eaton & Co; 25 vaten meel, Adam & Co; 6 kisten speelkaarten, 2 kisten lijnwaden, van Leeuwen & Co; 2 vaten vleesch, W. Cores de Vries, 50 kistjes gedr. vruchten, Asschenbergh & Co; 1 kist borduurwerk, 2 kisten ijzeren-brandkast, 13 kisten shirtings Adam & Co; 1 kist sarong, Ruyl Cramer & Co; 1 kist Bengal. sarong, Mathieu & Co; 1 kist prentanires, 4 kisten inh. lijnwaden, Karthaus & Melchers; 3 picols koperwerk, 6 kisten Jav. sigaren, 15 picols trasie, 3 picols was, diverse Arabieren.

## Marktprijzen.

SUIKER N°. 16 per picol *f* 23.—
KOFFIJ per picol. Nominaal.
RIJST (CARGA) per kojang *f* 125 à *f* 135.—
Id. (WITTE) „ „ *f* 150 à 160.—
KOEHUIDEN per 100 st. *f* 300 à *f* 500.—
ARAK per legger *f* 120.—
OLIE (KLAPPER) per picol.
OLIE (KATJANG).
KADJANG MATTEN.
ROTTING.
WISSELKOERS 104 à 105 %

## PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 21sten Junij, des morgens ten half 9 ure.

Ds. VAN DAVELAAR.

## ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 21sten Junij, des morgens ten half 9 ure.